

Jaarverslag 2022

Muziekgebouw

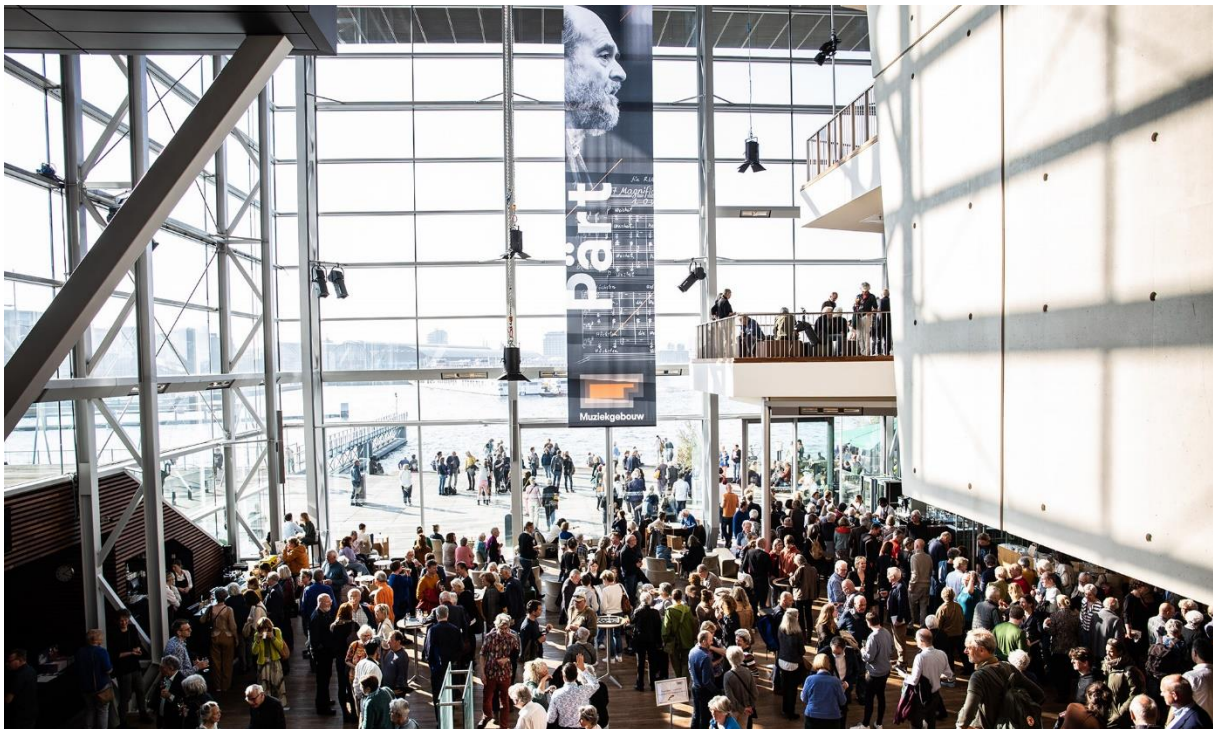
Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	1
1. Inleiding	1
2. Terugblik programma	4
3. Reflectie op de codes	12
4. Marketing & Communicatie	16
5. Jeugd en educatie	19
6. Zakelijke Evenementen	24
7. Vermogensfondsen en Vrienden	26
8. Personeel	28
9. Financiën	31
10. Horeca	34
11. Vooruitblik	35
Bestuurssamenstelling	37
Begroting 2023	38
VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	39
Jaarrekening 2022	42
1. Balans per 31 december 2022	42
2. Exploitatierekening	43
3. Kasstroomoverzicht	44
4. Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022	45
5. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	46
6. Toelichting balans per 31 december 2022	51
7. Gebeurtenissen na de balansdatum	57
8. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	57
9. Toelichting exploitatierekening 2022	58
10. Toelichting activiteiten 2022	62
11. Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2022	63
12. Toelichting aanvullend	69
OVERIGE GEGEVENS	73
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	73
Statutaire bepalingen resultaatsbestemming	73

BESTUURSVERSLAG

1. Inleiding

2022 begon voor het Muziekgebouw zoals 2021 was geëindigd, in lockdown vanwege corona. Vanaf eind november 2021 konden we geen concerten meer geven. Deze laatste lockdown, waarmee niemand eigenlijk nog rekening hield, betekende ook voor het Muziekgebouw een soort van coronagenadeklap. Waar we bij eerdere lockdowns nog vol goede moed allerlei andere activiteiten organiseerden, bleek nu dat de energie er even uit was en de donkere dagen voor de Kerst ook echt donkere en stille dagen waren in het Muziekgebouw. Musici zaten weer werkeloos thuis en de medewerkers van het Muziekgebouw werkten voornamelijk vanuit huis en overlegd werd er via Zoom. Gelukkig duurde deze situatie niet al te lang en konden we vanaf eind januari opnieuw publiek ontvangen en muziek laten klinken. Voor de Strijkkwartet Biënnale kwamen de versoepelingen helaas te laat. Half januari was de situatie nog zo onzeker dat moest worden besloten de derde editie van de Biënnale te annuleren. Omdat er eind januari alweer wat mocht, hebben we met vereende krachten toch nog drie Strijkkwartet Biënnale concerten voor een klein publiek kunnen organiseren, zodat de Biënnale in elk geval nog enigszins zichtbaar was. Gaandeweg februari werden er verdere versoepelingen doorgevoerd en op 18 februari mochten we weer draaien met de volledige zaalcapaciteit. Het concert op die dag moesten we echter annuleren vanwege een hevige voorjaarsstorm.

Pärt festival – maart 2022 (foto Melle Meivogel)

De echte bevrijding van corona kwam voor ons met het uitgestelde Arvo Pärt festival eind maart 2022. Zes dagen lang uitverkochte zalen, waarbij we een paar concerten zelfs konden dubbelen en twee keer konden uitverkopen. Het concert kreeg ruim media-aandacht, met name door de fantastische opening met een scheepshoornconcert op het terras. Het hele festival trok de aandacht en zette het Muziekgebouw als plek voor de nieuwste muziek weer helemaal op de kaart. Onze gasten uit Estland leverden een groot aandeel in het festival met drie uitverkochte avondconcerten en bijdrages aan het uitgebreide randprogramma. Er was grote dankbaarheid en bewondering voor wat het Muziekgebouw tot stand bracht. Die bewondering werd ook schriftelijk

overgebracht door de componist zelf, die helaas vanwege zijn gevorderde leeftijd niet op het festival aanwezig kon zijn. Het Pärt festival gaf aan alles en iedereen die zich met het Muziekgebouw verbonden voelt een enorme boost na twee jaar van stilstand. Musici, publiek en medewerkers liepen allemaal rond met een grote glimlach op hun gezicht en de energie die vrij kwam was ongekend.

Daarna konden we opgeladen weer verder en volgden er gedurende het jaar vele mooie concerten, waaronder het wel zeer bijzondere 'Kein Licht' in het Holland Festival waarbij het podium van het Muziekgebouw transformeerde in een zwembad. Het *Bosch requiem* van Joey Roukens, een compositieopdracht van het Muziekgebouw en November Music met steun van AMMODO, werd door Amsterdam Sinfonietta en het Nederlands Kamerkoor op fantastische wijze in wereldpremière gebracht in het Muziekgebouw. Datzelfde gold voor de Nederlandse première van 'Book of Mountain and seas' van Huang Ro dat in première ging tijdens de Big Sing. Pianist Hannes Minnaar overrompelde met een zeer gedreven en geïnspireerde uitvoering van de twee uur durende 'preludes en fuga's van Dmitri Shostakovich. In oktober kon de Cello Biënnale zich revancheren na de geannuleerde editie van 2020. 10 dagen lang bruiste en swingde het in het Muziekgebouw op de klanken van de cello. Met Kerst zorgde Música Temprana voor een opgewekte kerstsfeer in een programma rondom de 'Missa Criolla' van Ariel Ramirez. De uitverkochte zaal was uitzinnig. Aan het einde van 2022 leek corona al weer heel ver weg, hoewel er nog voortdurend ook medewerkers ziek thuis zaten met corona. Toch werd 2022 vol optimisme afgesloten.

Música Temprana (foto: Foppe Schut)

De gemeente Amsterdam heeft voor 2022 opnieuw aangegeven dat het de culturele instellingen in 2022 niet aan de gemaakte prestatieafspraken zal houden. Het heeft daarom weinig zin om hier vergelijkingen te maken tussen het aantal geprognoseerde- en het aantal gerealiseerde bezoekers in 2022. Toch is het wel vermeldenswaard dat we in 2022 in totaal 96.000 concertbezoekers mochten verwelkomen in het Muziekgebouw. Daarbij moet aangetekend worden dat de eerste twee maanden vanwege de beperkingen nauwelijks bezoekers opleverden. Ten opzichte van 2019, het laatste normale jaar waarin we 110.000 bezoekers trokken, doen we het dus best goed. Waarbij wel in aanmerking genomen moet worden dat 2022 een Cello Biënnale jaar was en 2019 niet. De concertmarkt lijkt zich na corona enigszins hersteld te hebben, waarbij opvalt dat het gedrag van

bezoekers gekenmerkt wordt door grilligheid ten opzichte van de periode voor corona. Bepaalde groepen lijken enigszins af te haken, er wordt veel later gekocht en het publiek maakt veilige keuzes. Dat betekent dat met name het niche aanbod waarvoor het Muziekgebouw staat het moeilijk heeft. We hebben in 2022 fors geïnvesteerd in marketing en communicatie om bezoekers zoveel mogelijk terug te laten keren naar het Muziekgebouw.

Financieel gezien was 2022 een moeilijk jaar voor het Muziekgebouw. Vanzelfsprekend hadden we er in de begroting rekening mee gehouden dat we in het eerste jaar waarin we nauwelijks coronasteun meer zouden ontvangen en weer volledig op eigen kracht moesten opereren, verlies zouden maken. We gingen in de begroting uit van een verlies van €765.000,-. Aan het eind van het jaar komen we uit op een verlies van bijna €504.000,-. We doen het dus beter dan begroot en als we niet waren geconfronteerd met een torenhoge inflatie gedurende 2022 waren we waarschijnlijk nog wat beter uitgekomen. Het betere resultaat dan voorspeld, wordt vooral veroorzaakt door veel hogere publieksinkomsten dan begroot. Met ruim anderhalf miljoen euro (vergelijkbaar met 2019) kwamen we zo'n €400.000,- hoger uit dan begroot en dat is natuurlijk zeer bemoedigend in een jaar waarin we toch moesten afwachten wat het publiek na corona zou doen. Het eerder genoemde Pärt festival alleen al leverde €160.000,- recette op. Voorts droegen ook de verhuurinkomsten van het Holland Festival en de Cello Biënnale goed bij aan de publieksinkomsten. De inkomsten uit Zakelijke Evenementen bleven ruim €162.000,- achter ten opzichte van de begroting. De markt voor Zakelijke Evenementen herstelt zich duidelijk langzamer dan de culturele markt. Dat heeft vooral te maken met het feit dat grote, internationale evenementen een lange aanlooptijd kennen. Tijdens corona werd er niet of nauwelijks geboekt en daar zien we in 2022 de na-ijleffecten van. We zien gelukkig wel dat de orderportefeuille zich gedurende het jaar enigszins heeft hersteld. De inkomsten uit fondsen en private middelen kwamen in 2022 overeen met de begroting. De Vrienden van het Muziekgebouw zijn loyaal gebleven en hebben ons opnieuw ruimhartig gesteund. Aan de lastenkant valt vooral op dat de activiteitenlasten ruim €250.000,- hoger zijn dan begroot. Dat wordt vooral veroorzaakt door hogere marketingkosten om het publiek zo veel mogelijk te laten terugkeren na corona, hogere overige activiteitenkosten en hogere reis- en verblijfkosten voor musici. Een rechtsreeks gevolg van de inflatie. De beheerlasten zijn volgens begroting.

Om het verlies over 2022 op te vangen, spreken we de opgebouwde coronareserve aan, die we daarmee alweer voor de helft moeten aanwenden. De uitgesproken verwachting aan het eind van 2021 was dat we de opgebouwde coronareserve hard nodig zouden hebben. Dat blijkt direct in het eerste jaar na corona. Voor 2023 (zie verder de Vooruitblik) begroten we opnieuw verlies. De nog wankelende marktsituatie gecombineerd met de hoge inflatie geven veel onzekerheid. We gaan een aantal spannende jaren tegemoet.

2. Terugblik programma

Na de harde lockdowns in het voorgaande jaar, werden de coronamaatregelen in de loop van 2022 stapsgewijs versoepeld. Dat ging gepaard met veel onzekerheden. De laatste maatregelen vervielen uiteindelijk pas in maart. Veel musici plukten daar in de beginmaanden van 2022 de wrange vruchten van: componist en elektronisch muzikwonder Anna Meredith, jazzbassist Richard Bona, vernieuwende pianisten van wereldformaat als Alexandre Tharaud en Alexander Melnikov, ensembles als Herz Ensemble, Pynarello en Nieuw Amsterdams Peil; ze moesten allemaal thuisblijven. Net als het publiek. Veel prachtprogramma's, premières en festivals kwamen daardoor niet tot stand. Denk aan festivals voor de beeld- en geluidscultuur als Fiber en Sonic Acts, zie de viering van Amazigh Nieuwjaar. Met het op de valreep afgelasten van de Strijkkwartet Biënnale Amsterdam als absoluut dieptepunt.

Pärt Festival

Hoe anders voelde het bij de opening van het Pärt Festival. De honger van musici, publiek en media naar het opnieuw kunnen delen van muzikale topervaringen was voelbaar. De vele concerten die in het kader van dit componistenfestival volgden, hadden een louterend effect. Voor de musici, maar zeker ook voor het publiek en alle medewerkers van het Muziekgebouw. Het was de derde in een reeks van componistenfestivals waarin het Muziekgebouw niet alleen de muziek, maar ook het leven van belangrijke, vaak nog levende componisten uit de 20^e en 21^e eeuw invoelbaar maakt. In het geval van Pärt een muzikaal leven dat begon in het bij de Sovjet-Unie ingelijfde Estland, waarna hij in een existentiële crisis belandde en eind jaren 70 opeens een nieuwe stem vond. De werken waarmee Pärt terugkeerde waren tijdens dit componistenfestival allemaal te horen: *Fratres*, *Spiegel im Spiegel*, *Tabula rasa*. Het doorbraakwerk *Fratres* was tijdens het festival in wel vier totaal verschillende gedaantes te beluisteren. Het avontuurlijke festivalprogramma, inclusief een uitgebreid contextprogramma, bood het publiek een uitgelezen kans om nieuwe ontdekkingen te doen en zich onder te dompelen in Pärts bedwelmende universum. Het was af te lezen aan de bezoekersaantallen: bijna 8.000.

Jörgen van Rijen + Camerata RCO tijdens Pärt Festival – maart 2022 (foto Melle Meivogel)

Series, festivals en specials

Nadat iedereen zich enigszins herpakt had, bewees de Donderdagavondserie zich als vanouds als dé plek waar de hedendaagse muziekcultuur in al zijn vitaliteit gevierd wordt. De serie bood ruimte aan vele premières, waaronder de wereldpremière van nieuw werk van Stefan Prins, uitgevoerd door Asko|Schönberg en Ensemblekollektiv Berlin. Het Belgische ensemble Het Collectief bracht samen met het uitmuntende Collegium Vocale Gent een intrigerende wereldpremière van Johannes Schöllhorn. Ontroerend was de wereldpremière van het *Bosch Requiem* van Joey Roukens, waarin deze componist met een heel persoonlijk verhaal opnieuw boven zichzelf wist uit te stijgen. Ook vestigde de serie de aandacht op de onterecht veronachtzaamde stroming van het 'Afromodernisme': componisten die vanuit diverse achtergronden, werkwijzen en muzikale talen nieuwe muziek op het scherpst van de snede schrijven, hun werk uitgevoerd door het internationaal vermaarde Ensemble Modern onder leiding van de Taiwanese dirigente Lin Liao. Andere internationale ensembles zoals Ensemble Musikfabrik en Klangforum Wien vonden na de pandemie hun weg terug naar het Muziekgebouw. De laatste met de wereldpremière *MARS* van Jennifer Walsh. Een multimediaal werk over technologie en de klimaatcatastrofe. Jong talent werd in de Donderdagavondserie op de voorgrond geplaatst met programma's als *An Evening of Today*, geproduceerd samen met het Koninklijk Conservatorium Den Haag en het Conservatorium van Amsterdam.

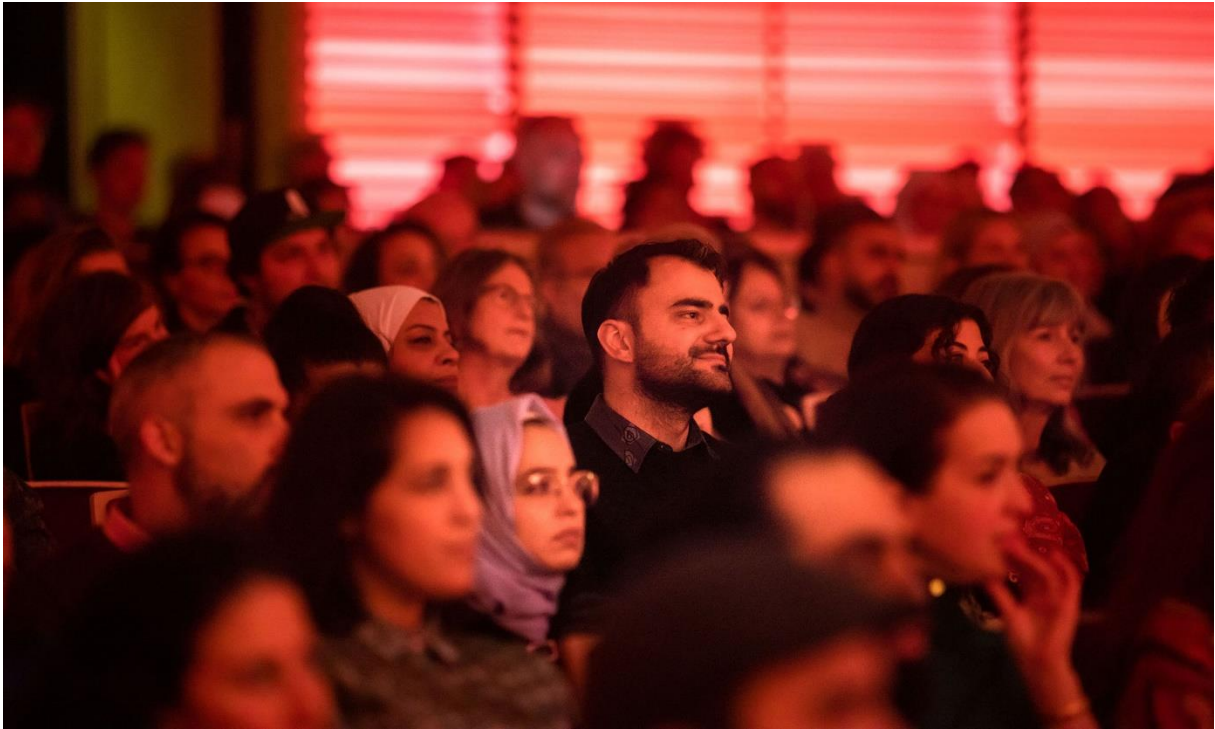

MARS van Jennifer Walsh door Klangforum Wien – 15 mei 2022 (foto Marieke_Wijntjes)

Onder het label *The Rest is Noise* presenteren we muziek van eigenzinnige makers. Van vooruitstrevende elektronische muziek tot cutting-edge audiovisuele performances en alles daartussenin. Zoals de opzwepende vibes uit Niger van Studio Shap Shap, eeuwenoude spirituele woestijnblues uit Marokko uitgevoerd door Asmâa Hamzaoui en haar all-female band Bnat Timbouktou, als ook de wonderlijke muziektheatrale ervaring in het rauwe loading dock van het Muziekgebouw, gebracht door de Griekse componist/theatermaker Thanasis Deligiannis: *Ena Ena*.

Niet alleen in *The Rest is Noise* klinkt muziek uit alle uithoeken van de wereld. Dat geldt voor de volle programmbreedte van het Muziekgebouw. En dat is terug te zien in de samenstelling en oriëntatie van ons publiek. Dat bleef afgaand op leeftijd, postcodegebied en genrevoorkeur niet alleen opvallend gemixt, maar ook duidelijk in andere muziekculturen en -genres geïnteresseerd. Concerten in de Donderdagavondserie, *The Rest is Noise*, maar ook van bijvoorbeeld Alaa Wardi en het Catching

Cultures Orchestra zijn daar het levende bewijs van. Zie ook de hommage die Hatim Idar en het Amsterdams Andalusisch Orkest brachten aan de legendarische Syrische zanger Farid Al Atrash. Dezelfde publiekssamenstelling als bij deze concerten, zien we terug bij formats waar muziek, theater, film en beeld- en geluidskunst op verrassende wijze samenkomen: ze voorzien in de behoefte van een stedelijk publiek. Daarom blijven we onze partnerschappen met EYE filmmuseum, FIBER, Sonic Acts, Dekmantel en MAQAM ook koesteren.

Publiek tijdens concert door Hatim Idar en het Amsterdams Andalusisch Orkest – 25 nov 2022 (foto Marieke Wijntjes)

FIBER x The Rest is Noise – jan 2022 (foto Pieter Kers)

Met muziektheatrale voorstellingen door dé makers van nu zoomden we in op actuele vragen en houden we onszelf een spiegel voor. Zoals met de even confronterende als poëtische voorstelling *#uncut* waarin trans vrouw Vivian terugkijkt op een transitie die niet alleen moedig was, maar ook nieuwe vragen oproept. Tijdens de Nederlandse première van *The Book of Water* van Michel van der Aa regent het onophoudelijk. Op het toneel welteverstaan. Het multimediale werk, mede in opdracht van het Muziekgebouw was eerder te zien en te horen op de Biënnale van Venetië.

Klimaatverandering is een terugkerend thema in de programmering van het Muziekgebouw, zoals in *Songs of Nature* door B'Rock Orchestra en Muziektheater Transparant.

We blijven het publiek ook buiten het Muziekgebouw opzoeken. In Nieuw-West samen met de Meervaart, in Oost samen met het Pleintheater in de serie *Nieuwe Noten* en dichterbij huis waar we in het kader van expeditie Oosterdok samenwerken met bijvoorbeeld Mediamatic, NEMO, Scheepvaartmuseum, OBA, Marineterrein en het BIMHUIS met wie we jazzconcerten in de Grote Zaal programmeren en werken aan publieksaanwas middels een gezamenlijk educatieprogramma. Met Muziekgebouw Park richten we ons specifiek op Amsterdammers, te beginnen bij onze buurtgenoten. Met een muzikale picknick bieden we buurtbewoners en andere Amsterdammers de kans in een informele setting kennis met ons te maken, als opmaat naar herhaalbezoek. Het enige dat ze mee hoeven nemen is hun picknickmand.

De serie *Open je Oren!* biedt kinderen de kans kennis te maken met de allerbeste musici, hun instrumenten en hun verhaal. Zoals met saxofoniste Tineke Postma en violiste Diamanda La Berge Dramm.

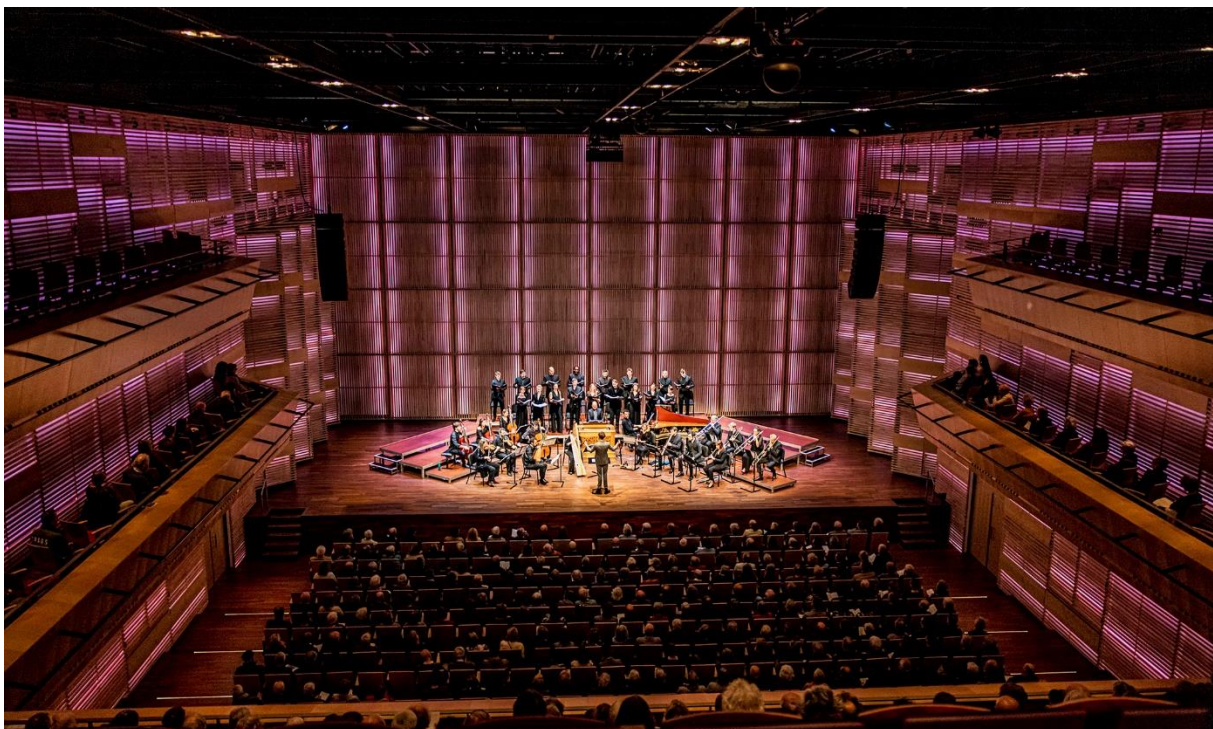
Met de geconcentreerde, wervelende festivalvorm creëren we een staalkaart van ontwikkelingen rond een genre, instrument, componist of musicus. Niet alleen met het Pärt Festival, maar bijvoorbeeld ook met festivals als de Flamenco Biënnale, het Holland Festival en natuurlijk de Cello Biënnale Amsterdam die dit jaar eindelijk weer zonder beperkingen kon plaatsvinden en opnieuw een doorslaand succes was.

Abel Selaocoe tijdens de Cello Biënnale Amsterdam – oktober 2022 (foto Foppe Schut)

In onze klassiekere series zijn de programmatische keuzes gebaseerd op hun relevantie voor een toekomstige generatie makers en publiek. In de serie strijkkwartetten bracht het Danish String Quartet, dat tot de absolute wereldtop behoort, de tweede editie van hun Doppelgängerproject. Het concert, met een ragfijne uitvoering van der *Tod und das Mädchen*, werd door de NRC uitgeroepen tot één van de vijf beste concerten van 2022. De serie Piano in het Muziekgebouw is inmiddels uitgeroeid tot één van de meest in het oog springende pianoseries van Nederland en mag zich in een toenemende belangstelling verheugen, met name ook door de avontuurlijke programmering. Die biedt pianisten de mogelijkheid hun eigen droomprogramma's te brengen, die voor andere zalen vaak te gedurfd of te nieuw zijn. Zoals de jonge Franse pianist Alexandre Kantorow die met zijn verrassende programmakeuzes zorgt voor een verfrissende stem tussen de grote pianisten. Al even verfrissend was het gezamenlijke optreden van Leif Ove Andsnes en Marc-André Hamelin die beiden afzonderlijk de afgelopen jaren al te gast waren in het Muziekgebouw. De enorme klik tussen beiden pakte uit zoals verwacht, met een kolkende uitvoering van de *Sacre du Printemps* van Stravinsky. Leif Ove Andsnes keerde een paar maanden daarna terug met onder andere de integrale uitvoering van de zelden gespeelde, maar door Andsnes vol overtuiging gebrachte *Poëtische toonschilderingen* van Antonín Dvořák.

Ook in onze series Oude Muziek, Koren en Grote Zangers schuwen we het avontuur niet en brengen we opzienbarende projecten. Zoals het Franse ensemble Pygmalion dat in 2022 het eerste concert bracht uit het drieluik *De wegen van Bach* waarin het ensemble op zoek ging naar de muzikale inspiratiebronnen van de jonge Bach. Het regende 5***** recensies. Het ensemble wordt niet voor niets gezien als één van de toonaangevende oude-muziekensembles van dit moment.

Ensemble Pygmalion (foto Foppe Schut)

Koren als The Tallis Scholars, het Nederlands Kamerkoor, Chorwerk Ruhr, Roomful of Teeth en Voces8 behoren, elk op hun eigen terrein, stuk voor stuk tot diezelfde internationale top en krijgen in het Muziekgebouw de kans hun avontuurlijk gekozen repertoire te delen met een al even avontuurlijk ingesteld publiek. Dat deed ook Cappella Amsterdam die samen met het Berlage Saxophone Quartet en Jan Brokken *De Rechtvaardigen* brachten, een concert rondom het verhaal van Jan Zwartendijk die in de oorlog duizenden Joden het leven redde door in Litouwen visa voor ze uit te schrijven. Dit aangrijpende concert kreeg een nominatie voor de klassieke muziekprijs van de

VSCD, de Ovatie 2022.

Voces8 – 26 nov 2022 (foto Marieke Wijntjes)

In de serie Grote Zangers trad opnieuw Matthias Goerne aan, de Duitse bariton die ‘de luisteraar het gevoel geeft dat hij een lied voor je optilt en naar je toe brengt’, aldus Trouw. Hij bezocht het Muziekgebouw in 2022 twee keer. De grote Zweedse sopraan Anne Sofie von Otter verkende met het strijkkwartet Brooklyn Rider de grenzen tussen popmuziek en klassiek en combineerde in het onvergetelijke concert werk van Rufus Wainwright met dat van Franz Schubert. Ian Bostridge benadert Schubert dan weer op geheel eigen wijze, namelijk met een fantasierijke bloemlezing uit het formidabele liedoeuvre. In het vocale aanbod mag het duorecital dat countertenoren Andreas Scholl en Maarten Engeltjes gaven samen met PRJCT Amsterdam niet ontbreken. In 2021 was de zaal twee keer uitverkocht, zo ook bij de herneming in april 2022. Weergaloos hoe deze twee zangers elkaar naar een hoger niveau tilden en het publiek een superavond bezorgden.

In de kamermuziekserie trok het Pavel Haas Quartet samen met pianist Boris Giltburg en violist Pavl Nikl de aandacht met het *Pianokwintet* en het *Tweede strijkkwintet* van Johannes Brahms. Musici die op het scherpst van de snede musiceren waarbij het lijkt dat ze hun hele leven al met elkaar gespeeld hebben. Een mooiere Brahms is nauwelijks denkbaar. Ook het Nederlandse Van Baerle Trio concerteerde op de toppen van hun kunnen in een programma met Schubert, Haydn en Verbey. Schuberts *Tweede pianotrio* werd zeer indringend gespeeld en verveelde geen moment, ondanks de vele herhalingen die Schubert voorschrijft. Het Van Baerle Trio sleepte met dit concert ook een Ovatienominatie in de wacht. En dan was er Bachs *Matthäus Passion* in een uitvoering van het Orkest van de Achttiende eeuw en Cappella Amsterdam. Wat dat met een bezoeker doet, kan niet treffender worden beschreven dan in onderstaande column van Auke Kok.

Zachtheid in het Muziekgebouw, een wonder

Column Amsterdam

Auke Kok 14 april 2022 om 12:33
Leestijd 2 minuten

Kun je verliefd zijn op een gebouw, op iets wat monsterlijk groot is, te hard en rechthoekig om lief te zijn? Ik vraag het me af terwijl mijn slot zich om een spijl van de balustrade slingert. Dan vol verlangen de loopplank op naar het peilloos hoge gevaarte van glas en staal. De loopplank die je uitnodigt als een brug over het water, een brug die aan het skelet van een dino doet denken, die 'kom maar binnen' zegt. De brug met stalen randen loopt omhoog, lekker omhoog, de extra inspanning versterkt het verlangen.

De bezoekers voor mij nemen de loopbrug naar het Muziekgebouw aan 't IJ net zo veerkrachtig als ik, smachtend bijna, met een versnelde, lichtelijk opgewonden tred. Draaideur door, als vanzelf de aangenaam brede trap naar beneden nemen. Je thuis voelen in een foyer die zo hoog is dat je je verloren zou moeten voelen. Geen galm, overal hout: dat hebben de Deense ontwerpers goed gezien. Laat Bach maar komen.

De openingsklanken van de Matthäus Passion, hoorde ik ze ooit zo mooi?

De openingsklanken van de *Matthäus Passion*, hoorde ik ze ooit zo mooi? Niets leidt af van de violen en stemmen die mijn gehoorgangen binnenvloeien. Misschien wordt die indruk versterkt door de sobere aankleding, de immense wanden bedekt met latten. Geen barokke tierlantijntjes zoals in het Concertgebouw, geen namen van dode componisten aan de muur. Op het podium alle muzikanten en zangers in het zwart - de focus totaal op wat je hoort. De Grote Zaal is als het ware om de klank heen gebouwd, met verstelbare wanden ter optimalisering van het geluid. Als om dat te benadrukken is het zevenhonderdkoppig publiek in doordeweekse kloffie naar de Piet Heinkade gekomen: we zitten hier niet om gezien te worden, we luisteren.

De lijdensweg van Jezus voltrekt zich in opperste schoonheid. De authentieke instrumenten van het Orkest van de Achttiende Eeuw, de ingetogen liefhebbersblik van de dirigent, de zeven koorkinderen voor aan het podium, hun blikken strak naar de zaal, naar ons gericht: alles zo teer dat het pijn doet.

Tijdens eerdere uitvoeringen van de *Matthäus* zat ik vaak stiekem te verlangen naar de koralen. Naar het losbarsten van de koren en hun indringende vertolking van zonde en spijt. Nu is alles even mooi en aangrijpend, de eenzaamheid, de verloochening vult mijn oren, niets ontgaat mij.

Maar dan, tegen half tien, word ik toch afgeleid. De eerste viool kondigt *Erbarme dich* aan. Ineens is het weer april 2020. De smartelijke aria klinkt buiten op straat. Op balkons van flats. Op binnenplaatsen van verzorgingshuizen. Erbarmen verspreidt zich door de stad. Onbekende muzikanten bieden troost aan hen die binnen moeten blijven. De alt en de viool dansen weemoedig om elkaar heen. Zes minuten lang staan de zwakkeren er niet alleen voor.

Zes onvergetelijke minuten in tijden van corona.

Niemand in de zaal beweegt. Roerloos laten we ons naar de dood voeren, naar verlossing. In de grote moderne doos op het IJ wordt alles zacht, het is een wonder.

Auke Kok is schrijver en journalist.

PRAAT MEE MET NRC

Onderaan dit artikel kunnen abonnees reageren. [Hier leest u meer over reageren op NRC.nl.](#)

Ondanks de pandemie die tot diep in 2022 na-ijlt, bevestigen de resultaten over 2022 opnieuw de koers die we de afgelopen Kunstenplanperiode hebben ingezet; als kraamkamer van de allernieuwste muziek en als verbindende schakel tussen de contemporaine muziekcultuur en de klassieke, en tussen verschillende generaties makers en publiek. Bij alles wat we doen staan liefde voor de muziek en de wens voorop te lopen en spraakmakend te zijn centraal. Vanuit de kern van de hedendaags gecomponeerde muziek blijven we op zoek gaan naar nieuwe verbanden en vormen we een brug tussen heden en verleden. Alleen zo kunnen we excelleren in concerten van hedendaagse muziek en genres die daaraan ten grondslag liggen of daaraan ontspruiten: klassieke en oude muziek, jazz, elektronische muziek, global of een vermenging van stijlen vaak nog zo nieuw dat er geen label op te plakken is. Een baken voor vernieuwing en actualiteit in een muzieklandschap dat continu aan verandering onderhevig is.

3. Reflectie op de codes

Governance Code Cultuur

Stichting Muziekgebouw aan 't IJ kent een Raad van Toezicht model. Raad van Toezicht (RvT) en bestuur opereren binnen dit model conform de daarvoor geldende standaarden. Het Muziekgebouw is en blijft een toonaangevend, open en gastvrij podium in Amsterdam voor hedendaagse muziek, waaronder klassiek, elektronisch, pop, jazz en global. Muziek verbindt. Avontuurlijk programmerend willen we dat zoveel mogelijk mensen, met welke achtergrond dan ook, zich thuis en welkom voelen in het Muziekgebouw en zich herkennen in de programmering, de bezoekers en de mensen die hier werken. Daarom hechten wij veel waarde aan een inclusieve organisatie, waarin ruimte is voor verschillende talenten en perspectieven. Voor dat doel organiseerden we in 2022 diverse medewerkersbijeenkomsten, organiseerden we workshops en lieten we ons een spiegel voorhouden door mensen als Massih Hutak (*Welkom in de Noordside*) en Dionne Abdoelhafiezkhani van IZI Solutions. Ook extern blijven we de dialoog opzoeken, samen met programma- en marketingpartners als de Meervaart, Garage Noord en de Black Achievement Month. Zo blijven we bouwen aan een plezierige plek voor iedereen die bij en met ons werkt.

Het Muziekgebouw past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur zonder uitzondering toe. Het Muziekgebouw kent een directiestatuut en een regeling nevenactiviteiten. Bestuur en RvT zien actief op toe op de naleving daarvan. De verdeling van taken en bevoegdheden tussen bestuur en Raad van Toezicht zijn statutair vastgelegd. Het bestuur informeert de RvT op regelmatige basis over de voortgang, de artistieke en financiële stand van zaken, als ook de strategische ontwikkelingen en hanteert daarbij het adagium van 'no surprises'. Raad van Toezicht en bestuur komen minimaal vier keer per jaar bijeen. De Raad van Toezicht ontvangt alle voor een adequate besluitvorming benodigde stukken tijdig van het bestuur. Twee keer per jaar schuift een vertegenwoordiging van de RvT aan bij de Overlegvergadering tussen bestuur en OR. RvT leden overleggen ook twee keer per jaar zonder aanwezigheid van het bestuur met de OR. Waar nodig overlegt een afvaardiging van de Raad van Toezicht met bestuur en accountant over financiële kwesties.

Het bestuur neemt daarbij zijn verantwoordelijkheid waar het gaat over de algemene en dagelijkse leiding, als ook over het functioneren en de resultaten van de organisatie. Daarbij staat een zorgvuldige en verantwoorde omgang met medewerkers, musici, publiek, subsidiënten, donateurs, zakelijke klanten en middelen voorop. Besluitvorming over artistieke en financiële zaken komt in goed overleg tot stand, onder andere tijdens de breed samengestelde programmaredactie, het hoofdenoverleg en het strategisch overleg welke alle op regelmatige basis bijeenkomen. Waar dat aan de orde is, wordt het vier ogen principe toegepast, waarbij aspecten als risicobeheersing en interne controle jaarlijks door een externe accountant worden getoetst. Elders in deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze waarop de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code worden toegepast. Het Muziekgebouw heeft twee vertrouwenspersonen, werkt aan de samenstelling van een ethische code en verwacht deze medio 2023 te implementeren.

De Raad van Toezicht is zich bewust van zijn rol als toezichthouder, adviseur en werkgever. In het verslag van de Raad van Toezicht wordt nader ingegaan op de wijze waarop de RvT deze rollen op professionele en onafhankelijke wijze uitvoert en ervoor zorgt dat zijn deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid gewaarborgd blijft.

Fair Practice Code

Het Muziekgebouw onderschrijft en hanteert de Fair Practice Code Cultuur en de principes die in deze code zijn vastgelegd. Het Muziekgebouw betaalt al zijn medewerkers, vast en flex, volgens de CAO Nederlandse Podia. ZZP-ers betalen we meer dan de opslag op het bruto uurloon die in de CAO

wordt voorgeschreven. Stagiairs die bij het Muziekgebouw werken, krijgen een stagevergoeding. Alle medewerkers, of ze nou in vaste dienst zijn of niet, nemen zoveel als mogelijk deel aan sociale activiteiten binnen het Muziekgebouw. Het Muziekgebouw heeft vanuit het oogpunt van een stabiele en continue bedrijfsvoering altijd al gekozen voor veel vaste medewerkers en weinig inzet van flexkrachten. Deze strategie helpt ons nu het na de coronaperiode moeilijk is om aan voldoende personeel te komen. Andere zalen moeten regelmatig producties afblazen vanwege een gebrek aan personeel. Dat hoeven wij gelukkig niet. Ook vanuit het oogpunt van goed werkgeverschap en good governance kiezen wij voor een relatief groot vast medewerkersbestand. Het Muziekgebouw heeft mede het initiatief genomen om de lonen in de CAO Nederlandse Podia met 5% in plaats van 2,5% te laten stijgen per 01-01-2023. Dit om werknemers enigszins redelijk te compenseren voor de gestegen kosten van het dagelijks levensonderhoud. Omdat in de sector jarenlang de nullijn is gehanteerd, zal er de komende jaren een verdere inhaalslag moeten plaatsvinden om werknemers voor onze sector te behouden. Dat legt een navenante druk op de kosten.

Een groot deel van de middelen die het Muziekgebouw besteedt, wordt direct of indirect uitgegeven aan honoraria voor concerten en projecten. We vinden het van groot belang dat makers, componisten en musici op een faire manier en volgens de geldende richtlijnen beloond worden. Voor deze groep was 2022 opnieuw een ontzettend moeilijk jaar. En hoewel de overheid heeft geprobeerd om de laatste coronasteunpakketten zo in te richten dat vooral deze groep er gebruik van kan maken, valt de hoeveelheid steun die rechtstreeks bij deze groep terechtkomt nog altijd tegen. Het Muziekgebouw heeft zijn uiterste best gedaan om deze mensen ook in 2022 in de coronamaanden financieel zoveel mogelijk te compenseren. Dat hebben we op verschillende manieren gedaan.

Gaandeweg 2022 merken we dat er mede vanwege de naweeën van de coronapandemie en de hoge inflatie veel druk ontstaat op de financiële afspraken met ensembles en individuele musici. Logischerwijs willen ook zij gecompenseerd worden voor de torenhoge inflatie. Het Muziekgebouw doet wat het kan in deze, maar met nog steeds achterblijvende bezoekersaantallen is daar maar weinig ruimte voor. Als we volgens de fair practice regels willen blijven betalen, en dat willen we, heeft dit onmiddellijke gevolgen voor onze financiële positie. Gecombineerd met bovengenoemde loonstijgingen en de kostenstijgingen in het algemeen, zorgt dit ervoor dat het Muziekgebouw zich grote zorgen maakt over zijn financiële positie op de middellange termijn. Niet alleen die van hemzelf, maar toch vooral ook van zij die de muziek doen klinken. Zonder extra (overheids)steun is het zonder diep te snijden in het aanbod namelijk niet meer te doen de komende jaren. Met in potentie ernstige gevolgen voor de makers, musici en componisten voor wie de fair practice code nu juist in het leven is geroepen: zij krijgen per project weliswaar goed betaald, maar het aantal projecten zal naar verwachting kelderen. Hierdoor gaat deze groep er per saldo eerder op achteruit dan dat ze profiteert van de code. En dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Code Diversiteit en Inclusie

Vlak voor de pandemie in 2020 losbarstte, stelde het Muziekgebouw zijn Actieplan Diversiteit en Inclusie vast. Het Actieplan start vanuit de visie dat zoveel mogelijk mensen zich bij ons thuis voelen. Of ze hier nu komen om muziek te maken, daarvan te genieten, elkaar te ontmoeten of juist omdat ze hier werken. De verbindende kracht die daarvan uitgaat, is essentieel voor onze relevantie en continuïteit. Daarom zetten we ook in 2022 extra in op programma- en publieksonwikkeling en bouwden we onder regie van de taskforce D&I en waar nodig bijgestaan door externe deskundigen verder aan een organisatiecultuur waarvan diversiteit en inclusie de kernwaarden vormen. Het vinden van de juiste balans tussen het samenwerken met de juiste makers en partners enerzijds en de fysieke, organisatorische en financiële middelen en mentaliteit die daarvoor nodig bleken anderzijds, vormde in 2022 de voornaamste uitdaging.

Onze programmering is ondertussen zo gevarieerd als de hedendaagse muziekcultuur zelf en vormt van nature een afspiegeling van de publieksgroepen die we daarmee bereiken. Onze

programmaformules zijn niet voor niets toegesneden op de (vorm)taal van deze bezoekersgroepen. Denk aan *Welkom in de Noordside*, denk aan Muziekgebouw Park en de Terrasconcerten. We werkten in 2022 samen met partners die ons perspectief daaromtrent delen of uitdagen. Zie De Meervaart, Black Achievement Month, Marmoucha en Amazigh. In onze programmamix gaat nieuw vóór oud. Om onze publiekssamenstelling nog verder te verrijken en te verjongen, richtten we ons nog meer dan voorheen op stadsdelen als Noord en Nieuw-West. Ook jongeren kregen extra aandacht. Dat deden we aan de hand van curatoren met ieder een eigen reputatie en achterban, juist ook in deze specifieke wijken en leeftijdsgroepen. Zoals Massih Hutak en Verdedig Noord. Daarnaast wierpen ook ons educatieprogramma en de samenwerking met verschillende lokale muziekorganisaties als het Amsterdams Andalusisch Orkest hun vruchten af. Hierdoor lieten we in 2022 een jong en opvallend divers samengesteld publiek kennismaken met het Muziekgebouw en met hedendaagse muziek.

In 2022 ontwikkelden we ons verder als netwerkorganisatie: zoveel mogelijk non-hiërarchisch en openstaand voor andere gezichtspunten en ontwikkelijnen. We werkten zoals hiervoor omschreven aan bewustwording daaromtrent en zijn er alert op dat de samenstelling van de RvT en het personeelsbestand daar voldoende op aan blijven sluiten. Dat lukte ons in 2022 in toenemende mate. Deze houding droeg merkbaar bij aan een goede en inclusieve werksfeer en het vinden van partners die onze visie en bereik op deze terreinen delen.

Het Muziekgebouw onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie en blijft werken aan het bewustzijn van onze positie ten aanzien hiervan. Diversiteit en inclusie vormen een integraal onderdeel van onze visie en missie, die dankzij de verschillende workshops, bijeenkomsten en opleidingen in de loop van 2022 door steeds meer mensen in de Muziekgebouw organisatie ook actief wordt uitgedragen. Dat is natuurlijk een continu proces waarbij we ons graag laten uitdagen, juist omdat we ons ervan bewust zijn dat we nog niet zijn waar we willen zijn. Het Actieplan van het Muziekgebouw vormt een belangrijke leidraad om ons te blijven ontwikkelen. Door de resultaten die we daarmee boeken te monitoren en te delen, denken we het momentum dat hiermee is gecreëerd ook in de toekomst optimaal te kunnen benutten.

Doelstellingen

De doelstellingen uit het Actieplan op het vlak van programma en publiek zijn geënt op het stimuleren van de in- en doorstroom en gaan daarom uit van het principe 'nieuw voor oud'. Het aantal concerten voor bestaand publiek en de bezoekfrequentie van bestaand publiek verbonden we daarom aan een maximum. Overeenkomstig de doelstellingen uit het Actieplan bleven we daar (ver) onder.

Na Theun Mosk in 2021, investeerden we in Massih Hutak. Beide introduceerden een nieuw format waarmee we een jonger publiek aanspraken, mede afkomstig uit de stadsdelen die in onze publiekssamenstelling traditioneel zijn ondervertegenwoordigd. Met Massih Hutak startten we een reeks concerten onder de titel *Welkom in de Noordside*. Leunend op de reputatie van Massih Hutak en zijn achterban, bereikten we een opvallend ander publiek.

De aanstelling van de curatoren, de formats die zij introduceerden en het zichtbaar ander publiek dat we daarmee bereikten, zijn geheel in lijn met de voornemens uit het Actieplan. Wel bleven we mede als gevolg van alle beperkingen in verband met corona achter bij de targets. Zo konden twee van de zes voorgenoemde activiteiten in het kader van *Welkom in de Noordside* uiteindelijk geen doorgang vinden.

Het aantal programma- en marketingpartners breiden we uit. Voor *Welkom in de Noordside* werkten we samen met Verdedig Noord, Productiehuis Noord én het Amsterdam Museum. Ook de samenwerking met Female Economy, waar het Muziekgebouw de thuisbasis is voor de WijkJury

Muziek, werpt zijn vruchten af. Hetzelfde geldt voor de Terrasconcerten die we samen met onze kroonpartner De Meervaart organiseren.

Het Muziekgebouw heeft een HR medewerker in dienst die tevens het diversiteitsbeleid coördineert. Dit is conform de doelstelling uit het Actieplan. Onder haar aanvoering werden zowel het werving- en selectiebeleid als de 'employer brand' van het Muziekgebouw opnieuw ingericht. En met succes. Eind 2022 had bijna de helft van het team Publieksservice een bi-culturele of LHBTQ+ achtergrond. Inclusieve vacatureteksten, de inzet van andere wervingskanalen, een divers samengestelde selectiecommissie en toepassing van de Rooney Rule droegen hieraan bij. We voegden twee vrouwelijke technici toe aan de vaste techniekploeg en er kwamen drie nieuwe collega's met een bi-culturele achtergrond in dienst bij de afdelingen productie, techniek en educatie. De Raad van Toezicht bestaat uit twee vrouwen en drie mannen, waarvan twee leden met een bi-culturele achtergrond. Muziekgebouw is een Erkend Leerbedrijf. Daarmee hebben we een belangrijk deel van de doelstellingen voor 2024 al in 2022 behaald.

Verder hebben we ingezet op interne bewustwording op het vlak van diversiteit en inclusie. Dat deden we samen met twee partners die - zoals we ons in het Actieplan hadden voorgenomen - ons expliciet steunen bij het voeren van een inclusieve bedrijfscultuur: Sitara en IZI solutions. In het bureau BdR Uitvoerders vonden we een partner die ons hielp in het verbeteren van zowel de fysieke als digitale toegankelijkheid van het Muziekgebouw voor bezoekers en werknemers met een beperking. Met 200 studenten van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) bogen HvA en Muziekgebouw zich een week lang over het vraagstuk hoe het Muziekgebouw nog meer een plek kan zijn waar iedereen zich welkom voelt. Al met al breiden we het aantal samenwerkingspartners daarmee uit van tien naar meer dan vijftien. Dit doel stelden we onszelf voor 2024, maar is in 2022 dus al gehaald.

Het Muziekgebouw monitort en evalueert de doelstellingen uit het actieplan op regelmatige basis. Het jaarverslag, met daarin het bestuursverslag en verslag van de Raad van Toezicht, vormt daarvoor het jaarlijkse ijkpunt. Lopende het jaar leveren het CRM systeem en het medewerkerstevredenheids-onderzoek (MTO) de nodige input. Aan de hand van de data monitoren directie, het hoofd marketing, communicatie en verkoop, de HR medewerker, de programmaredactie, de werkgroep diversiteit en inclusie, OR en Raad van Toezicht in de diverse daarvoor bestemde overleggen de doelstellingen uit het actieplan. Waar nodig wordt strategisch bijgestuurd.

4. Marketing & Communicatie

Op het gebied van marketing en communicatie stond het jaar 2022 in het teken van herstel van de coronacrisis. Vanaf februari gingen concerten weer door en lag de focus als vanouds op de werving van bestaand en nieuw publiek in plaats van op puur coronacommunicatie. Hoogtepunten als het Pärt Festival in maart, Terrasconcerten in juli en augustus en uitverkochte concerten in het najaar wisselden we af met periodes waarin het zoeken was om het juiste publiek te bereiken.

De marketingstrategie bleef ondertussen - met behoud van het goede – gefundeerd op het principe 'nieuw voor oud'. Dit principe draait om het stimuleren van de nodige in- en doorstroom en is gebaseerd op de volgende overtuiging: door naast de staande programmering ook ruimte te creëren voor een nieuwe generatie makers, de nieuwe formats die zij introduceren en de vormtaal die daaruit spreekt, breiden we ons vaste publiek van nature uit met nieuwe aanwas. Onderdeel van dat beleid is een focus op de publieksgroepen die naar afkomst en leeftijd zijn ondervertegenwoordigd in het bestaande publieksgamma. Ook de uitbreiding van het aantal programma- en marketingpartners met wie we samenwerken, maakt onderdeel uit van dit beleid.

Team

Het marketingcommunicatieteam stond in 2022 voor de uitdaging om de reguliere praktijk weer op te pakken, de meeste teamleden waren voor corona nog niet in dienst bij het Muziekgebouw. Het was een vol jaar met veel activiteiten. De strategie was anticyclisch: er zijn extra marketingmiddelen en budget ingezet om het publiek de weg naar het Muziekgebouw (weer terug) te laten vinden. Het gaat dan om advertenties, zowel offline als online, outdoor reclame en de productie van concert gerelateerde video's, foto's en artikelen. Ook staken we tijd en budget in het genereren van free publicity. Dit legde in 2022 een flinke druk op de afdeling, een druk die werd versterkt door een toenemend aantal wijzigingen (variërend van programmawijzigingen tot annuleringen) rondom al aangekondigde concerten alsook de introductie van nieuwe formats zoals *Welkom in de Noordside*. Eind 2022 is het strategische besluit genomen om de afdelingen Marketing & Communicatie en Kassa samen te voegen tot een nieuwe afdeling Marketing, Communicatie en Verkoop, in de verwachting dat dit gaat zorgen voor meer synergie.

Publiek

In 2022 zaten we qua bezoekersaantallen weer bijna op het niveau van voor de coronacrisis, waarbij moet worden aangetekend dat we als gevolg van het grote aantal doorgeschoven concerten meer activiteiten hadden en dat het Pärt Festival en de Cello Biënnale zorgden voor een flinke extra boost. Het gedrag van bezoekers lijkt veranderd. Minder mensen kopen hun kaarten lang van te voren, meer mensen zijn op het laatste moment nog te bewegen tot de aankoop van een kaartje. Aandacht in de media is als katalysator voor kaartverkoop belangrijker geworden. Het beeld is hierdoor grilliger dan voor de coronacrisis: waar we vroeger een redelijk nauwkeurige schatting konden maken van het te verwachten publieksbereik, is die voorspelling nu veel minder betrouwbaar gebleken.

Data

In 2022 plukten we dankzij het aantrekken van de kaartverkoop echt de vruchten van ons in 2020 geïmplementeerde CRM systeem. We hebben nu actuele informatie over het gedrag van onze klanten; informatie die dankzij uitgebreide rapportagemogelijkheden van het CRM systeem ook beter toegankelijk is voor programmeurs en marketeers. Het kanaal e-mail wordt nu ten volle benut, hiermee bereiken we primair oud-bezoekers en secundair potentiële bezoekers. De vanuit het kanaal e-mail naar onze website gegenereerde traffic is in 2022 met 20% gegroeid. Dankzij ons CRM systeem hebben we nu ook structureel en doorlopend inzicht in de bezoekerervaring en bezoeken van onze kaartkopers. Opvallend is de hoge gemiddelde concertwaardering: 90% van de respondenten geeft een 8 of hoger. Aandachtspunt in het CRM systeem is de segmentatie op

drijfveren voor concertbezoek. Het systeem werkt op dit vlak nog minder goed dan vooraf gedacht, we onderzoeken de mogelijkheden om dit te verbeteren.

Content en context

Naast alle kwantitatieve en kwalitatieve inzichten die we verkrijgen dankzij onze data-driven benadering, is content marketing een ander speerpunt van de marketingstrategie van het Muziekgebouw. Onze programmering snijden we toe op de doelgroepen die we ermee willen bereiken en komt vaak tot stand vanuit een thema of een verhaal. Deze verhalen vertellen we door middel van artikelen, video's en foto's. Op onze website muziekgebouw.nl presenteren en ontsluiten we deze content sinds medio 2022 op een nieuwe manier op de homepage onder de noemer Achtergronden & nieuws. Via kanalen als e-mail en social media zorgen we voor verdere verspreiding. Met deze content stimuleren we de kaartverkoop, verbreden we ons bereik onder verschillende doelgroepen en verbeteren we de vindbaarheid van onze site via zoekmachines.

Nieuw publiek

De marketingdoelstellingen concentreren zich niet alleen op publieksbinding, maar bewust ook op publieksverbreding. De bezoekfrequentie van onze bestaande bezoekers hielden we stabiel, terwijl we verder investeerden in op de behoeften van een nieuw publiek toegesneden formats als *Welkom in de Noordside* van Massih Hutak en concerten in de series World (Global) en The Rest Is Noise. Met deze relatief nieuwe reeksen wisten we een jonger publiek aan te spreken, mede afkomstig uit de stadsdelen die in onze publiekssamenstelling traditioneel zijn ondervertegenwoordigd, zo leert de analyse. Doelstellingen op dit vlak worden op continue basis door ons CRM-systeem gemonitord.

Het aantal marketingpartners breidden we in 2022 verder uit. Voor *Welkom in de Noordside* werkten we bijvoorbeeld samen met Verdedig Noord, Productiehuis Noord én het Amsterdam Museum dat als onderdeel van de reeks een tentoonstelling met dezelfde titel organiseerde. Ook de samenwerking met Female Economy, waar het Muziekgebouw de thuisbasis is voor de WijkJury Muziek, werpt zijn vruchten af. Hetzelfde geldt voor de Terrasconcerten die we samen met onze kroonpartner De Meervaart organiseren.

WijkJury Muziek (foto Casper Buijtendijk)

Opvallend knelpunt in deze wordt gevormd door de spanning tussen de marketingopdracht enerzijds en het bedrijfs- en financieringsmodel anderzijds. De architectuur van het gebouw, de programmeringsopdracht en publieksgeschiedenis roepen associaties op die niet altijd even goed aansluiten op het verwachtingspatroon van de publieksgroepen die we nu nog onvoldoende bereiken. De daarvoor benodigde herpositionering is bij voorbaat een zaak van de lange adem en mag niet betekenen dat we de vaste publiekskern - die broodnodig is voor de continuïteit - van ons vervreemden. Ondertussen staan we voor de bijna onmogelijke uitdaging die - terecht - vernieuwing van inhoud en publiek eist, terwijl de marges die nodig zijn om de daarvoor benodigde risico's te nemen door de huidige marktomstandigheden zijn verdampt. Zie ook het publieksgedrag dat steeds grilliger en daarmee onvoorspelbaarder is geworden.

Aandacht in de media

In 2022 kreeg het Muziekgebouw volop aandacht in de media. Het Pärt Festival, dat spectaculair opende met een scheepshoornconcert door Christof Schläger, haalde het NOS Journaal. In NRC, Trouw, Volkskrant en Parool verschenen interviews met onder andere de componisten Stefan Prins en Joey Roukens, dirigent Raphaël Pichon en zangeres Claron McFadden; NPO Radio 4 en de Concertzender zonden verschillende concerten uit, deels live. Een groot aantal vier- en vijf-sterrenrecensies getuigt van de hoge waardering voor onze programmering bij muziekrecensenten.

Vrijkaartenbeleid

Het Muziekgebouw hanteert een strikt vrijkaartenbeleid. De eigen programmering biedt bij gebruik van de volledige capaciteit van de zaal slechts ruimte voor een beperkt aantal vrijkaarten voor de bespelers (maximaal 13). Bij concerten met lagere capaciteit wordt dit aantal naar rato gereduceerd. Extra kaarten gaan tegen het volle tarief en in uitzonderlijke gevallen zoals joint promotion met korting. Bij culturele verhuur beslist de externe partij over het aantal ter beschikking te stellen vrijkaarten. Het Muziekgebouw heeft daar geen zeggenschap over.

5. Jeugd en educatie

Het Muziekgebouw en BIMHUIS vinden het belangrijk dat kinderen al jong met muziek in aanraking komen. Door kennis te maken met verschillende genres en te luisteren naar live muziek, maar ook door te experimenteren en zelf muziek te bedenken en uit te voeren. In 2022 organiseerde de gezamenlijke afdeling Jeugd & Educatie schoolconcerten, workshops voor scholen, bso's en particulieren, concerten voor families én bijzondere projecten zowel binnen het Muziekgebouw als op locatie.

Jeugdseries in het Muziekgebouw en Bimhuis

Voor de allerjongste bezoekers organiseerden we dit seizoen voor het eerst babyconcerten, met onder andere *WeerKLaNK* in coproductie met Dadodans; een interactieve installatie met sensoren en elektronische klanken waar de jonge bezoekers en hun ouders/begeleiders zich lieten onderdompelen in geluiden van geborgenheid, verwondering en speelsheid. De wens naar concerten voor de allerjongsten blijkt groot; alle babyconcerten zijn steevast uitverkocht. In de serie *Kijk Muziek* programmeerden we concerten voor 2+ en 6+ in de grote én kleine zaal, muzikale middagen met randprogrammering voor het hele gezin. Voor peuters was een van de hoogtepunten de voorstelling *Impulz* van het Vlaamse Theater de Spiegel, waarin de jonge bezoekers zelf mee de voorstelling konden bepalen en het inventieve muzikale decor en de danser konden bespelen. De grotere kinderen konden onder meer genieten van *Circus Charms* van Ensemble SeaSession met Frank en René Groothof en de absurdistische teksten van Daniël Charms. Tijdens het Pärt Festival vertelde pianist Ralph van Raat over zijn liefde voor de piano en de bijzondere componist Arvo Pärt tijdens *Open je Oren* (8+) met presentatrice Dieuwertje Blok. Andere gasten in deze serie waren in 2022 jazzsaxofonist Tineke Postma en violist Diamanda La Berge Dramm. In het Bimhuis speelde het derde seizoen van *Groove Beest* waarin jonge jazz/improvisatoren hun groove aan het jonge publiek overbrengen. In totaal bereikten we met de openbare jeugdprogrammering ruim 5.100 jonge bezoekers en hun ouders/begeleiders.

Circus Charms – 16 okt 2022 (foto Foppe Schut)

Per 2022 zijn het Muziekgebouw & Bimhuis trotse partner van de Kindermuziekweek, de opening werd dit jaar vanuit het Muziekgebouw georganiseerd en live gestreamd in alle scholen. De uitzending werd door ruim 50.000 kinderen en volwassenen bekeken.

Educatie

In 2022 organiseerde de educatieafdeling van het Muziekgebouw en Bimhuis 22 schoolconcerten, 332 SoundLAB workshops in het Muziekgebouw en 62 workshops met SoundLAB op Reis buiten het Muziekgebouw, voor het primair, voortgezet, speciaal (voortgezet) onderwijs en het hoger onderwijs. In het Muziekgebouw was het grootste gedeelte de SoundLAB workshop met daarnaast de variaties Soundtrack Live, Synthesize it, Bodypercussie en Loop Station. Hiernaast waren er educatieve rondleidingen, maatschappelijke stages en lesbezoeken ter voorbereiding op de schoolconcerten. Met ensemble in residence Askö|Schönberg ontwikkelden we het educatieproject *De Blaffende Krekel* waarin leerlingen van groep 5-6 zelf instrumenten bouwen en ontdekken hoe het is om als musicus in de grote zaal te spelen. De samenwerkingen met Eye Filmmuseum, De Rode Loper op School en het Van Gogh Museum werden voortgezet. Het samen met Eye ontwikkelde programma over filmmuziek, waarbij leerlingen een rondleiding bij Eye volgen en zelf een live soundtrack maken in het SoundLAB, blijft onverminderd populair. Met het Van Gogh Museum en Calefax Reed Quintet ontwikkelden we het lesmateriaal bij de voorstelling *Van Gogh's Way to Go*, die in seizoen 2022/23 in première gaat in het Muziekgebouw.

Via De Keten, een initiatief van Oorkaan, leveren het Muziekgebouw en Bimhuis een actieve bijdrage aan talentontwikkeling in Amsterdam, door kinderen meer kansen te bieden op podiumbezoek en doorgroei. In samenwerking met FluXus in Zaandam ontwikkelden we de lessenreeks SoundLAB School, waar muziek, wetenschap en technologie schoolbreed aan bod komen.

In totaal bereikten we 11.779 leerlingen van 143 verschillende scholen met in totaal 512 activiteiten. Daarnaast volgden twee stagiaires een stagetraject van zes maanden, waarbij ze meekeken bij de jeugd- en educatieprojecten in het Muziekgebouw, Bimhuis en bij SoundLAB op Reis. De stagiaires draaiden als volwaardig lid mee in ons educatieteam.

SoundLAB

Samen met muziektechnoloog blijven we onze SoundLAB-collectie elektronische instrumenten updaten en uitbreiden, om zo aan te blijven sluiten bij de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van muziektechnologie en instrumentenbouw. Samen met elf freelance workshopleiders houden we de werkvorm van de workshops up to date door de ontwikkelingen in het onderwijs op het gebied van onderzoekend en ontwerpend leren op de voet te volgen en te verwerken in onze workshops. In 2022 startten we een onderzoek naar vormen om het SoundLAB ook voor de jongste doelgroep (4-6 jaar) beschikbaar te maken. Op deze manier zorgen we voor een breed en actueel aanbod van SoundLAB workshops voor alle onderwijsvormen en leeftijden.

De vierjarige samenwerking tussen het Muziekgebouw en Stichting de Vrolijkheid ging zijn tweede jaar in. Jaarlijks bieden we op vier azc locaties een workshopreeks aan, die we speciaal hebben ontwikkeld voor deze samenwerking. In 2022 kwamen daar vier nieuwe locaties bij: Leersum, Almelo, Oisterwijk en Heerlen. Bij de laatste workshopreeks hoorde een eindpresentatie tijdens festival Musica Sacra in Maastricht met kinderen en jongeren van het azc in Heerlen. We ontvingen hiervoor extra steun van het VSB Fonds, het Elise Mathilde Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

De workshopreeksen zijn, zoals alle SoundLAB workshops, gericht op het ontdekken van nieuwe klanken en het samen maken van een nieuw muziekstuk. Bijzonder is dat we in dit project de taalbarrière bewust zo laag mogelijk houden, door veel met beelden en universele tekens te werken. De reacties van de kinderen en jongeren op de azc's zijn hartverwarmend enthousiast. In juni 2022 gaven we daarnaast workshops voor Oekraïense vluchtelingkinderen via Stichting De Regenboog.

SoundLAB

Met het Stedelijk Museum ontwikkelden we samen met vierdejaars Muziek en Technologie studenten van de HKU interactieve SoundLAB installaties voor in het Familielab in het museum. Door de inhoudelijke koppeling met de tentoonstelling *Modern* die vanaf mei 2023 te zien is, bundelen we inhoudelijke kennis en marketingkracht. De SoundLAB installaties worden eind februari 2023 geopend en de rest van het kalenderjaar kunnen (jonge) bezoekers hier nieuwe klanken ontdekken, en hun eigen geluidskunst maken.

Future SoundLAB

Op woensdag 23 november 2022 organiseerden we samen met Gehrels Muziekeducatie *Future SoundLAB*, een dag vol inspirerende lezingen, performances, workshops en kennisuitwisseling op het gebied van muziek en technologie in het onderwijs. *Future SoundLAB* werd bezocht door uiteenlopende partijen uit het werkveld: van vakdocenten en leerkrachten tot Pabo en conservatoriumstudenten, van cultuurcoaches tot opleiders van verschillende instellingen (HKU, AHK, KonCon, MBO Pedagogisch medewerker). Het was een succesvolle dag op het gebied van muziek, technologie en design in samenwerking met educatieve professionals en opleidingen. De ontstane contacten en nieuwe samenwerkingen worden verder doorontwikkeld. Alle presentaties én een aftermovie zijn na afloop verzameld en terug te vinden op de Future SoundLAB pagina op de Muziekgebouw website.

Groove Beest - Bimhuis

In het seizoen 2019-2020 startte BIMHUIS met Groove Beest - een serie jazzconcerten voor scholen en families. Het BIMHUIS geeft met Groove Beest bands de kans om een educatief concert vorm te geven in samenwerking met het ervaren educatieteam van Muziekgebouw/BIMHUIS. De musici kunnen ervaring opdoen en zich op het gebied van educatie ontwikkelen. De bands behoren tot de nieuwe lichting jazzmusici en worden aangespoord om na te denken over wat jazz voor kinderen is en hiermee aan de slag te gaan. Bij het samenstellen van het programma zijn verscheidenheid in gender, type jazz, achtergrond en instrumentatie belangrijke factoren. Daarnaast is het belangrijk dat de kinderen zich kunnen herkennen in wat zij zien en horen op het podium en de presentatie en muziek een afspiegeling van de samenleving is. Een ander belangrijk criterium is dat de bands hun

eigen karakteristieke muziek maken. Elke band speelt zowel schoolconcerten als openbare familieconcerten.

Groove Beest

De afdeling Educatie bereidt voor ieder Groove Beest concert een lespakket voor, inclusief Groove Beest podcast. De klas behandelt dit materiaal met hun eigen leerkracht. Daarnaast is er een workshop in de klas, gegeven door één van de musici uit de betreffende band samen met Jurgen van Loenhout: Groove Beestproducent bij BIMHUIS, saxofonist en muziekdocent. Tijdens deze workshop

wordt er een groove geleerd met bodypercussie en studeert de klas een lied. Uit gesprekken die de Educatie afdeling regelmatig met basisscholen heeft, blijkt dat er veel behoefte is aan professionele musici in de klas en aan het verbreden van aanbod waarbij niet wordt uitgegaan van de traditionele westerse canon. In 2022 stonden er vier bands op het programma: Shishani & Miss Catharsis, BRUUT, Koffie en Kruidkoek. Er is voor dit project opnieuw aanvullende financiering toegekend van het VSB Fonds en stichting Janivo en het programma is doorgezet naar verschillende podia in Nederland.

AMA – Alliantie Muziekeducatie Amsterdam

Sinds juni 2015 is de Alliantie Muziekeducatie Amsterdam (AMA) actief. We willen alle Amsterdamse leerlingen en leraren uit het primair onderwijs de kans geven om muziekpodia te bezoeken, zodat zij gedurende hun hele schooltijd de muzikale rijkdom van Amsterdam ervaren. Hiernaast is AMA een actieve gesprekspartner van de Gemeente Amsterdam om binnen- en buitenschools muzikaanbod in de stad te stimuleren en bereikbaar te houden voor alle kinderen.

Het Muziekgebouw & Bimhuis hebben in 2022 samen met de AMA partners wederom een mooi gebalanceerd aanbod voor het primair onderwijs gerealiseerd. De afstemming van het aanbod blijft hoog op de agenda staan om zo een evenwichtig, maar divers aanbod voor basisscholen aan te bieden.

AMA staat in nauw contact met de coördinatoren van Muziekschool Amsterdam, Aslan, Muziekcentrum Zuidoost en het Leerorkest, met als doel om podiumbezoek structureel onderdeel te maken van het lesprogramma op scholen. Ook nodigen we daarom muziekdocenten in opleiding uit voor dialoog en podiumbezoek. De samenwerking van AMA met de Muziekschool Amsterdam (MSA) is in 2022 geïntensiveerd. Het binnenschoolse muzikaanbod vanuit de MSA wordt uitgebreid aan de hand van thema's van de AMA-instellingen zoals (jazz-) improvisatie en meerstemmigheid. In december 2022 verscheen in de Groene Amsterdammer een mooi artikel van Bas van Putten over het belang van muziekeducatie en jeugdconcerten, waar de zeven muziekinstellingen van AMA aan het woord kwamen.

6. Zakelijke Evenementen

Het Muziekgebouw organiseert complementair aan zijn hoofdtaak (het organiseren van culturele activiteiten) zakelijke evenementen. Op deze manier zorgt het Muziekgebouw dat het gebouw op de momenten dat er geen concerten zijn, optimaal wordt benut. De opbrengsten uit zakelijke evenementen maken voor een belangrijk deel de programmering van het Muziekgebouw mogelijk en dragen bij aan het bereiken van een verantwoord percentage eigen inkomsten. Dit zijn twee belangrijke voorwaarden van de Gemeente Amsterdam als voornaamste subsidiegever.

Het jaar begon met het laatste staartje corona lockdown waarna langzaam de zakelijke evenementen weer terugkeerden. Het Muziekgebouw trekt qua klandizie een diverse mix van commerciële, culturele, maatschappelijk geëngageerde, duurzame, educatieve, medische en beursgenoteerde bedrijven aan. In 2022 waren dit vooral organisaties/bedrijven uit de educatie- en duurzaamheidssector. Vaste relaties kwamen na de pandemie weer terug naar het Muziekgebouw.

De eerste maanden van 2022 konden er geen publieke events plaatsvinden in verband met de lockdown. De tijd en ruimte werd net zoals bij de eerste lockdown nuttig besteed door het faciliteren van verscheidene commerciële fotoshoots. Daarnaast organiseerde de afdeling ook een eigen fotoshoot met inhouse cateraar 4'33/Dudok catering voor gezamenlijke marketing doeleinden.

Halverwege de maand maart werden weer voorzichtig de eerste kleinere bijeenkomsten georganiseerd. Zo vond er eind maart een groots afscheidsfeest voor de CEO van Randstad plaats. Hierbij werd weer eens bewezen wat de meerwaarde is van de flexibiliteit van de grote zaal: op het podium vond een *change over* plaats door binnen luttele minuten tijd de achterwand te heffen en een *rolling rizer* met band set up naar voren te schuiven voor een spetterend optreden van de band Bløf.

Na twee jaar elders noodgedwongen online events te hebben georganiseerd kwamen vaste relaties TomTom (aandeelhoudersvergadering) en de finale van de debatbattle voor 8e groepers *Discussiëren Kun je Leren* weer terug naar het Muziekgebouw voor een bijeenkomst mét publiek.

In de maand juni zijn de mogelijkheden om zakelijke evenementen te organiseren in de grote zaal altijd beperkt in verband met het Holland Festival. Hierdoor ligt de focus meer op de verhuur van de kleine zaal en Atriumzaal. Dit leverde bijeenkomsten op van nieuwkomers Blackboard, ZESTAs en Uber Eats op.

Net voor de zomervakantie van start ging vonden er nog drie evenementen na elkaar plaats. Eerst een zomerborrel van AFK, ACI en Amsterdamse Kunstraad in de Entreehal. Direct daarna vond de salesmeeting van Mercedes plaats waarbij vier nieuwe elektrische auto's werden gepresenteerd in de grote zaal. De beweegbare vloerdelen kwamen hierbij goed van pas. Groot subsidient van het Muziekgebouw, Fonds 21, organiseerde een afscheidsbijeenkomst voor één van haar werknemers.

De tweede helft van het jaar begon goed met een diner voor 450 personen met uitzicht over het IJ, georganiseerd door vaste relatie Ovation Holland voor zijn Amerikaanse eindklant ACM SIGGCOM. Conservatorium van Amsterdam hield een Grand opening studiejaar/kick off voor haar studenten en docenten.

Vaste relatie Spark Ignite, een NGO die zich sterk maakt voor het creëren van banen en ondernemerschap in kwetsbare landen, organiseerde weer een internationaal congres in het hele gebouw met veel break-out sessies. Solar Plaza, een nieuwe relatie van het Muziekgebouw, is een perfecte match wat betreft duurzaamheid en zonnepanelen. Er werd een congres en beurs

georganiseerd voor bedrijven geïnteresseerd in drijvende zonnepanelen. Opties voor een nieuw event in 2023 staan al genoteerd. Voor cosmeticabedrijf Lancôme werd het voorgebouw volledig roze uitgelicht om het tienjarig bestaan van de parfumeur 'La vie est belle' te vieren. De avond werd feestelijk afgesloten met een spectaculaire droneshow boven het IJ.

Eind september werden de Young Scientist Awards van vaste relatie de Heineken Foundation weer uitgereikt aan getalenteerde researchers. TomTom International organiseerde een internationale bijeenkomst over Product Development.

Vanwege de pandemie vond het tot twee keer uitgestelde internationale event voor burgemeesters plaats door Bloomberg. Amsterdam Sinfonietta verzorgde samen met ISH Dance Collective een performance: een mooi voorbeeld van de mix business & cultuur.

Krachten worden steeds vaker gebundeld met het Bimhuis voor het organiseren van grotere zakelijke evenementen waarbij veel subzalen nodig zijn. Als het hoofdevent in het Bimhuis plaatsvindt dan worden de kleine zaal, Atriumzaal en Studio 1 vaak ingezet als break-out ruimte.

Dit was ideaal voor het KIMA congres over de ecologische ontwikkelingen van de Marker Wadden en Vervoerregio Amsterdam. STAIJ (alle openbare basisscholen in stadsdeel Amsterdam Oost) organiseerde voor haar docenten lezingen en workshops van kinderboekenschrijvers, taalspecialisten en taalliefhebbers, inclusief boekenmarkt.

Na een succesvol evenement in 2021 kwam BrandedU weer terug naar het Muziekgebouw voor de 2e editie van *Amplify Her*, een event georganiseerd door vrouwen en voornamelijk voor vrouwen, waarin het ontwikkelen van meer zelfvertrouwen op de werkvloer en privé centraal staat. Ook voor 2023 staat er inmiddels een optie genoteerd.

In 2022 vonden er 40 events plaats. Er werd een zaalhuur van € 297.000,- gegeneerd.

De totale omzet inclusief de doorbelasting van technisch- en publieksservicepersoneel bedroeg € 516.000,- in 2022 tegen € 216.000,- in 2021. De totale omzet bleef € 185.000,- achter op de begroting. Dat heeft alles te maken met de naweeën van corona. Het was eind 2021 heel moeilijk in te schatten hoe snel de evenementenmarkt zich zou herstellen na corona. De conclusie voor het Muziekgebouw is dat het herstel langzamer gaat dan verwacht.

Het zakelijk team is per januari 2023, vooralsnog tijdelijk, uitgebreid van twee naar drie accountmanagers met de ambitie het aantal evenementen en inkomsten verder te laten stijgen naar het niveau van 2019 en hoger. Medio 2023 nemen we een besluit of we deze formatie kunnen handhaven. Dat zal voor een groot deel afhangen van de gegenereerde omzet.

7. Vermogensfondsen en Vrienden

In 2022 zijn de inkomsten uit fondsenwerving licht gestegen en is het aantal vrienden licht gedaald. Bij de fondsenwerving is dit te verklaren door de start van het Productiehuis. Bij de vrienden op de veranderde economische situatie.

Vermogensfondsen en overige subsidies publieke middelen

In 2022 heeft het Muziekgebouw € 363.000,- aan incidentele en € 39.000,- aan structurele bijdragen ontvangen uit publieke middelen en private fondsen. Dit bedrag is €26.000,- hoger dan begroot. Dit komt met name door de bijdragen van Ammodo voor de compositieopdrachten van zowel 21/22 als 22/23 en de bijdrage voor het Productiehuis van Fonds21 Extra. Voor het project Muziekgebouw in Fis is €25.000,- toegekend aan kunstenaar Paulien Barbas door het AFK. Muziekgebouw was penvoerder voor deze subsidie. De overige bijdragen houden verband met festivals, concerten en educatieve activiteiten. In 2022 ontving het Muziekgebouw steun van de volgende fondsen:

Incidenteel

Ammodo	Productiehuis	€ 10.000,-
Fonds21 Extra	Productiehuis	€ 43.000,-
Ammodo	compositieopdrachten 22/23	€ 60.000,-
Ammodo	compositieopdrachten 21/22	€ 61.500,-
Art Mentor Foundation	Pärt Festival	€ 46.380,-
Cultuurloket DigitALL	Live Magazine	€ 9.600,-
Elisabeth Mathildefonds	SoundLAB op reis	€ 1.500,-
Fonds 21	Pärt Festival	€ 30.404,-
Fonds21	Terrasconcerten	€ 20.000,-
Fonds Podium kunsten	Compensaties	€ 5.000,-
PBCF	Terrasconcerten	€ 10.000,-
Stichting Zawabas	Pärt Festival	€ 10.000,-
AFK (via Paulien Barbas)	Muziekgebouw in Fis	€ 25.000,-
Turing Foundation	Pärt Festival	€ 10.000,-
Kickstartfonds	Terrasconcerten	€ 20.199,-

Structureel

Fonds Podiumkunsten Subsidie Reguliere Programmering (SRP)	€ 39.375,-
--	------------

Het Muziekgebouw dankt alle fondsen voor hun genereuze steun en voor het in het Muziekgebouw gestelde vertrouwen.

Vrienden

Het aantal vrienden is in 2022 met 10% gedaald van 1500 naar ongeveer 1350.

Bij opzegging werd vaak gerefereerd aan de huidige economische situatie. De hoge inflatie leidt er toe dat mensen steeds vaker scherpe keuzes moeten maken in hun bestedingspatroon.

In 2023 wordt de werving van vrienden geïntegreerd in het kaartkoopproces. We verwachten dat het aantal vrienden hierdoor weer zal toenemen.

Vrienden ontvangen twee keer per jaar het vriendenmagazine *Dichtbij* en zij kunnen hun kaarten met voorrang kopen in de seizoensvoorverkoop. Ook ontvangen zij uitnodigingen voor vriendenevenementen zoals rondleidingen en openbare repetities en krijgen zij incidenteel korting op concertkaarten.

Ondanks de beperkende maatregelen die begin 2022 nog golden, konden we in 2022 toch een aantal vriendenactiviteiten organiseren. Op 11 augustus hebben we een Terrasconcert georganiseerd, bij een optreden van Nieuw Amsterdams Peil ontvingen we 300 vrienden. Op 21 augustus hebben we onze salonvrienden uitgenodigd voor een exclusief concert georganiseerd door Stichting Grote Zangers in buurtschap Hinderdam aan de Vecht. Op 16 november hebben we twee technische rondleidingen door het Muziekgebouw georganiseerd. Alle vrienden kregen een uitnodiging voor de openbare repetitie van de Ammodo wereldpremières op 13 oktober en 2 november. Ook kregen ze korting op kaarten voor een aantal concerten.

Het Muziekgebouw is alle vrienden zeer dankbaar voor hun steun. In 2022 doneerden de vrienden samen een bedrag van € 150.000, - en € 20.000, - extra corona donaties.

8. Personeel

Medewerkers met een urencontract	2019	2020	2021	2022
Medewerkers (31-12)	39	37	41	46
FTE (Gemiddeld)	31,5	32,5	31,2	37,5
in dienst gekomen		8	7	9
uit dienst gegaan		15	6	7

Medewerkers met een oproepcontract	2019	2020	2021	2022
Medewerkers (31-12)	26	31	27	26
FTE (Gemiddeld)	7,5	5,5	3,3	5,2
in dienst gekomen			12	17
uit dienst gegaan			5	16

In bovenstaand overzicht is te zien dat we in 2022, na twee coronajaren, weer wat gegroeid zijn qua personeel:

- Er is geïnvesteerd om de afdeling Techniek weer op sterkte te krijgen. In de coronajaren is de vaste formatie bewust beperkt gehouden. Nu hebben we ingezet op minder freelancers inschakelen en de vaste formatie uitbreiden. Dat is beter voor de continuïteit en financieel gezien is het naar verwachting budgetneutraal.
- Enkele oproepkrachten hebben er voor gekozen om hun contract om te zetten naar vaste uren.
- Het hoofd Financiën heeft een stap terug gedaan, waardoor we een nieuw hoofd Financiën hebben aangenomen. We werkten met een vaste freelancer op deze afdeling. Die hebben we nu niet meer.
- Het Productiehuis heeft een start gemaakt in 2022 met nieuwe medewerkers (2 Fte). De medewerkers Productiehuis worden betaald uit de extra geworven fondsen en komen dus niet ten laste van de exploitatie.

Het aantal gerapporteerde Fte's bij de oproepers is gebaseerd op de daadwerkelijke inzet van de publieksservicemedewerkers en de medewerkers kaartverkoop. Die is logischerwijs in 2022 hoger dan in 2021, omdat we in 2021 veel minder concerten en zakelijke evenementen hadden vanwege corona. Met 5,2 Fte aan oproepers zitten we onder het niveau van 2019, het laatste normale jaar voor corona.

In 2022 was er onder de publieksservicemedewerkers veel verloop. Veel van hen die aan het begin van 2022 nieuw begonnen (na de laatste lockdown van januari), namen aan het einde van het jaar alweer afscheid omdat de werkzaamheden toch niet beantwoordden aan hun verwachtingen. Dit heeft ons geleerd om tijdens het selectieproces (nog) duidelijker te schetsen wat de werkzaamheden inhouden, zodat beter kan worden ingeschat of de baan passend is. Daarbij realiseren we ons ook dat deze functie een tijdelijk karakter heeft en voor de meesten een bijbaan is. Dat brengt altijd een hoger verloop met zich mee.

Vrijwilligers

In 2022 kon ook de ontvangstbalie in het Atrium weer bemenst worden met onze 22 trouwe vrijwilligers. Zij ontvangen onze bezoekers, maken ze wegwijs in het gebouw, houden toezicht, verkopen programmaboekjes en geven rondleidingen die vooraf worden gegaan aan de lunchconcerten.

Leerbedrijf

Het Muziekgebouw is een erkend leerbedrijf. In 2022 hebben we dan ook weer met veel plezier zes studenten begeleid tijdens hun jaarstage: twee bij Techniek, twee bij Educatie, één bij Productie en één bij Marketing, Communicatie en Verkoop.

Diversiteit in personeelsbestand

Het is goed om te zien dat we langzamerhand een steeds diverser samengesteld personeelsbestand krijgen. De functies die door (vrijwillig) vertrek vrij kwamen hebben we kunnen invullen met nieuwe medewerkers die qua diversiteit vaak aanvullend zijn op het al aanwezige personeel. In cijfers betekent het concreet dat er van de elf nieuwe collega's in 2022 twee vrouwen zijn toegevoegd aan het technische team en drie collega's met een bi-culturele achtergrond zijn gaan werken binnen de teams Productie, Techniek en Educatie.

De samenstelling van de oproepkrachten is in 2022 ook diverser geworden. Zo heeft bijna de helft van het team Publieksservice een bi-culturele achtergrond of voelt zich verbonden met de LHBTQ+ gemeenschap. De groep is ook jong en dit samen maakt dat ons steeds jonger en diverser samengestelde publiek zich makkelijk herkent in de mensen die hier werken. Zo creëren we een plek waar iedereen, met welke achtergrond dan ook, zich welkom en thuis voelt.

Werkgroep Diversiteit & Inclusie

Dat iedereen zich in het Muziekgebouw welkom en thuis voelt is ook het belangrijkste doel van de werkgroep Diversiteit en Inclusie. Personeelszaken heeft zitting in deze werkgroep. In 2022 is er verder gewerkt aan bewustwording en draagvlak op dit onderwerp door in het voorjaar zowel een workshop als een personeelsdag te organiseren die beiden in het teken van diversiteit en inclusie stonden. Beide bijeenkomsten werden geleid door gerenommeerde bureaus op dit onderwerp. De personeelsbijeenkomsten hebben bijgedragen om het goede gesprek te voeren en een inclusievere organisatie te worden waar iedereen zich veilig en prettig voelt. Een on-going proces, waarin mooie stappen gemaakt zijn en waar de werkgroep met veel energie aan (verder) werkt.

Zwaar jaar

Over de linie genomen was 2022 wederom een zwaar jaar voor het personeel. Hoe fijn het ook weer was om na twee coronajaren eindelijk in februari weer de deuren te mogen openen voor het publiek, gaf dat ook veel extra werkdruk. De zalen zaten niet vanzelfsprekend weer vol. Het publiek moest opnieuw vertrouwen krijgen en dat gold ook voor de musici en de zakelijke evenementen. Het was alle zeilen bijzetten om én de zalen weer te vullen, én het vertrouwen van de zakelijke markt weer te herwinnen, én de personele tekorten (onder andere bij de afdeling Techniek) te compenseren. Een grote prestatie, die vooral vanuit betrokkenheid en gedrevenheid plaats kon vinden.

Personeelsregelingen en beleid

2022 was ook het jaar waarin de nieuwe HR adviseur na haar inwerkperiode daadwerkelijk van start kon gaan en regelingen en beleid kon ontwikkelen en implementeren voor het personeel. Dit is gebeurd op de thema's divers- en inclusief werven & selecteren, reiskosten, thuiswerken, onboarding, uitstroom en opleiding & ontwikkeling.

Medewerkers Tevredenheid Onderzoek

In september is er een Medewerkers Tevredenheid Onderzoek (MTO) uitgevoerd onder alle medewerkers, oproepkrachten, vrijwilligers en freelancers. Ondanks het stressvolle jaar, was de uitslag van dit onderzoek zeer positief: Voor tevredenheid kregen we een 7,8 waarin leuk werk en leuke collega's, betrokkenheid, vertrouwen en waardering hoog scoorden. Een resultaat om trots op te zijn.

Aandachtspunten waren er natuurlijk ook vanuit dit MTO: 1) persoonlijke ontwikkeling, 2) arbeidsvoorwaarden, 3) werkdruk en 4) de interne communicatie tussen de verschillende afdelingen.

Ad 1) De persoonlijke ontwikkeling is direct opgepakt door het (verder) ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid op opleiding en ontwikkeling. In dit beleid is 2% van de bruto loonsom gereserveerd voor persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers, is een gesprek over de persoonlijke ontwikkeling een vast onderdeel van de jaargesprekken geworden, is er voor iedere medewerker een externe coach aanwezig en heeft iedereen onbeperkt toegang tot een online leerplatform. Daarnaast wordt er ook stevig ingezet op leiderschapsontwikkeling voor de afdelingshoofden.

Ad 2) De arbeidsvoorwaarden zijn brancheafhankelijk (CAO Nederlandse Podia) en het Muziekgebouw is dus afhankelijk van de onderhandelingsresultaten tussen de sociale partners. Dit resulteerde gelukkig (onder andere ook door de hoge inflatie) in een stijging van de lonen in 2023 met 5%. Voor het minimumloon werd dit zelfs een verhoging van 10%. Nog steeds loopt de branche daarmee qua salaris niet gelijk aan andere branches, maar het is een goed begin.

Ad 3) De werkdruk is een aandachtspunt dat op de agenda's blijft staan de komende periode, ook in 2023. Hoe kunnen we onze ambities waarmaken, onze missie leven, onze financiën op orde krijgen én tegelijkertijd onze medewerkers op een gezonde manier aan het werk houden? Dit onderwerp wordt meegenomen in de huidige overlegstructuren en maakt deel uit van de voorbereidende gesprekken rondom het nieuwe kunstenplan 2025-2028.

Ad 4) De interne communicatie tussen de afdelingen zal worden opgepakt met actieplannen die een basis vinden in het afdelingshoofdenoverleg.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim in 2022 ligt op 5,66% en is daarmee 1,54% lager dan in 2021 (7,2%). Het aantal verzuimdagen daalde van 719 naar 662. Daarmee komen we in 2022 weer meer terug naar het ziekteverzuimcijfer van voor de coronacrisis. We hadden in 2022 in totaal 5 langdurig zieken. Drie niet werk gerelateerd en twee wel, in combinatie met de privésituatie. Gelukkig zijn ondertussen alle vijf weer volledig hersteld en heeft er geen doorstroom naar het 2e ziektejaar plaatsgevonden.

9. Financiën

Het financiële boekjaar 2022 eindigt met een negatief exploitatieresultaat van €-504.000,-. Het verlies is €261.000,- lager dan begroot.

Aan de batenkant zien we een stijging van 8%, omdat in 2022 met het vervallen van de coronamaatregelen weer concerten met volledige publiekscapaciteit werden gegeven. Deze toename van concerten heeft aan de kostenkant geleid tot een stijging van 3,5%.

Na toerekening aan en benutting van de bestemmingsreserve vaste activa (MOP), wordt €513.000,- van het negatieve resultaat onttrokken aan de bestemmingsreserve Covid-19 die de afgelopen twee jaar is opgebouwd voor de lange termijn gevolgen van de coronapandemie. Het negatieve begrote resultaat voor 2023 (€-349.000,-) zal ook grotendeels gedekt worden door een onttrekking aan deze bestemmingsreserve. Tevens wordt ultimo 2022 €44.000,- onttrokken aan de bestemmingsreserve marketing ter dekking van de extra kosten die zijn besteed aan marketing. De algemene eigen reserve blijft op hetzelfde niveau als in 2021.

Baten

Vergeleken met 2021 zijn de publieksinkomsten bijna €1,- miljoen hoger (34%). Begin 2022 was er nog sprake van strikte coronamaatregelen, maar die werden vanaf medio februari in snel tempo afgebouwd. Hierdoor heeft het Muziekgebouw meer concerten en activiteiten kunnen presenteren dan was voorzien in de begroting. Ook de culturele zaalverhuur trok weer aan, waardoor deze inkomsten met 21% toenamen.

De daling van de overige inkomsten (8%) komt met name door zakelijke verhuur, waarvan de markt door het uitbreken van de coronapandemie volledig was ingestort. Bij het opstellen van de begroting was de verwachting dat deze markt snel weer zou aantrekken, maar dat bleek niet het geval. De indirecte opbrengsten betreffen inkomsten uit catering en zijn 35% lager dan begroot. Deze inkomsten hangen samen met de omzet zakelijke verhuur. Gezien de daling van die inkomsten, bleven deze indirecte inkomsten ook achter op de begroting.

De subsidie van de gemeente Amsterdam is in 2022 met 1,5% geïndexeerd. De overige subsidies zijn hoger, omdat het Muziekgebouw in het eerste kwartaal 2022 ook nog recht had op TVL. In 2022 was er geen recht op de NOW.

De inkomsten uit private fondsen zijn 8% hoger dan begroot. Stichting Ammodo, Fonds 21, Turing Foundation, Art Mentor Foundation, Stichting Zabawas, het PBC fonds, het Kickstartfonds en nog enkele kleinere private fondsen hebben in 2022 ruimhartig bijgedragen aan enkele bijzondere concertseries van het Muziekgebouw, zoals de terrasprogrammering in zomer 2022 en het Pärt festival dat van 2020 naar maart 2022 was uitgesteld. Voor het project Muziekgebouw in Fis is €25.000,- toegekend aan kunstenaar Paulien Barbas door het AFK. Muziekgebouw was penvoerder voor deze subsidie.

De begroting van bijdragen uit private middelen, zijnde particuliere donaties was iets te conservatief ingeschat en er zijn nog veel extra donaties ontvangen vanwege corona. Hierdoor zijn deze inkomsten met 30% gestegen ten opzichte van begroting.

Lasten

Vanaf het begin van de coronapandemie heeft het Muziekgebouw strak gestuurd op de kosten. Omdat in 2022 de activiteiten weer toenamen, zijn ook de lasten gestegen (3,5%).

De beheerlasten wijken slechts 1% af van de begroting, al is er wel sprake van een verschuiving tussen de personele en materiële beheerlasten. De toename van personele beheerlasten komt door hogere overige personeelskosten onder andere vanwege extra wervingskosten door groot verloop van personeel en een eenmalige kerstbonus voor het personeel. De daling van de materiële beheerlasten is vooral veroorzaakt door lagere huisvestingskosten vanwege een positieve nacalculatie van de nutsvoorzieningen, lagere advieskosten en een onvoorziene vrijval van niet ingewisselde tegoedbonnen ten gevolge van geannuleerde concerten in 2020 en 2021.

De activiteitenlasten laten een stijging zien van 6%. Dit komt grotendeels door de materiële lasten die een flinke toename laten zien van reis- en verblijfskosten van musici omdat ten tijde van het opstellen van de begroting een deel van de programmering nog niet bekend was. Ook is er sprake van behoorlijke prijsstijgingen van hotelovernachtingen in Amsterdam. De marketingkosten zijn eveneens toegenomen, omdat er veel extra marketingmiddelen zijn ingezet om het publiek weer terug in de zaal te krijgen.

Financiële positie

Vanzelfsprekend is het percentage eigen inkomsten fors hoger dan vorig jaar tijdens corona. Door het toenemen van de eigen omzet is het eigen inkomsten percentage in 2022 48%, tegen 26% in 2021.

Met een solvabiliteit van 1,88 (1,96 in 2021) en een liquiditeit van 1,96 (2,4 in 2021) is de financiële positie van het Muziekgebouw sterk te noemen. De ratio's zijn weliswaar iets afgenomen ten opzichte van vorig boekjaar, maar ultimo 2022 beschikt Muziekgebouw aan 't IJ over voldoende eigen vermogen om het negatieve resultaat van 2022 en begroting 2023 te kunnen dekken. Op basis van de huidige en toekomstige financiële positie is de directie ervan overtuigd dat het Muziekgebouw de komende jaren aan zijn verplichtingen kan voldoen.

De directie en de RvT hebben met de accountant op 15 juni een gesprek gevoerd over de jaarrekening en het accountantsverslag over 2022.

Gebouw

Het Muziekgebouw stelt kwaliteit in alles wat het doet voorop. Op die manier gaan we ook om met het gebouw waarin we onze activiteiten ontplooiën. Samen met de Beheerstichting Accommodatie Muziekgebouw/BIMHUIS (BAMB) houden we het gebouw in optimale conditie. Voor het gebouw zelf en voor de middelen in het Muziekgebouw hebben we uitgebreide en actuele meerjarenonderhouds-plannen. Het Muziekgebouw heeft in 2022 geïnvesteerd in nieuwe zaalstoelen en in een nieuwe vleugel.

Risicomanagement

Risicomanagement is integraal onderdeel van het gevoerde beleid en ligt formeel vast verdeeld in de onderdelen: strategie, operationeel, financieel, financiële verslaggeving en wet- en regelgeving. De directie is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden binnen de branche en is van mening dat de interne risicomanagement- en controlesystemen waarmee de organisatiebrede risico's worden beheerst in 2022 adequaat hebben gewerkt.

De belangrijkste strategische risico's voor Muziekgebouw zijn onder normale omstandigheden het behouden van de subsidie van de gemeente Amsterdam, het op peil houden van de bezoekersaantallen en het monitoren van de situatie bij de vaste bespelers van de grote zaal; de Nederlandse ensembles. Daarnaast is het van groot belang dat de inkomsten uit zakelijke evenementen en fondsenwerving op peil blijven.

Met de opname in de A-Bis is de subsidie voor het Muziekgebouw voor de periode 2021 – 2024 veilig gesteld. Echter, ruim twee jaar coronacrisis en de enorme prijsstijgingen en inflatie in 2022 hebben aanvullende risico's tot gevolg. Door de overheidssteun zijn de gevolgen van de coronapandemie weliswaar beperkt gebleven en hebben we een coronareserve kunnen opbouwen, maar 2022 en verder laat zien dat het Muziekgebouw nog niet terug is op het oude niveau van 2019 en daarvoor. Sinds de coronapandemie voorbij is, is ook de noodsteun van de overheid gestopt, terwijl de bezoekers de weg naar ons podium niet vanzelfsprekend terug vinden, met tegenvallende bezoekcijfers en dus minder publieksinkomsten tot gevolg. De afdeling Marketing is zich hier zeker van bewust en zet alle zeilen bij om onze concerten onder de aandacht te brengen.

De opbrengsten uit zakelijke verhuur zijn ook nog lang niet terug op het niveau van voor de coronapandemie. Ook dat levert extra risico's op. De komende twee jaar worden in alle opzichten spannend voor het Muziekgebouw.

De coronacrisis en de oorlog in Oekraïne hebben geleid tot een economische crisis, waardoor de inkomsten van het Muziekgebouw nog verder onder druk zijn komen te staan. Door de relatief gunstige jaren die achter ons liggen, hebben we ons hier enigszins op kunnen voorbereiden. Mede door de constante subsidiestroom vanuit de gemeente Amsterdam zijn de kasstromen voldoende en wordt in de financieringsbehoefte ruim voorzien.

Operationele en financiële risico's (prijs-, liquiditeits-, koers- en renterisico's) zijn vastgelegd in de managementinformatie en worden maandelijks geanalyseerd. De bewaking van de financiële positie en het bijstellen op basis van de financiële risico's vindt periodiek plaats. Muziekgebouw stelt maandelijks een herijkte jaarresultaatprognose op.

10. Horeca

2022 was voor 4'33 grand café opnieuw een zeer moeilijk jaar. De eerste maanden van het jaar was 4'33 gesloten vanwege de coronamaatregelen. Dat betekende geen inkomsten uit concerten en ook de inkomsten uit zakelijke evenementen waren nagenoeg nul. Toen 4'33 weer open mocht, kwamen we vrijwel direct in een situatie van extreem hoge inflatie terecht. Met name in de horeca zijn de inkoopkosten hard gestegen. Dit gecombineerd met het hoge personeelsverloop en een groot personeelstekort in het algemeen in de horeca maakte de heropening erg moeilijk.

Ook in 2022 werd gewerkt met aangepaste openingstijden. 4'33 is altijd geopend als er concerten zijn in het Muziekgebouw. De reguliere openingstijden waren in 2022 woensdag t/m zondag vanaf 16.00 uur tot na einde concert. Deze openingstijden waren qua personeel behapbaar, hoewel het af en toe piepte en kraakte. Gelukkig leverden het Pärt Festival en de Cello Biënnale een goede bijdrage aan de omzet van 4'33, waardoor 2022 financieel nog enigszins meeviel. Winst maken is er in deze barre tijden echter niet bij.

In de zomermaanden organiseerden we gezamenlijk met 4'33 opnieuw goed lopende terrasconcerten, zodat 4'33 ook in de zomermaanden nog wat omzet kon maken. Ondertussen denken we samen na over verruiming van de openingstijden nu er langzaamaan weer een wat stabielere personele situatie ontstaat bij 4'33. Het streven is erop gericht dat we in elk geval bij de start van seizoen 23-24 weer naar normale openingstijden gaan. Daarbij hopen we dat in 2023 en 2024 de omzet zakelijke evenementen zich volledig herstelt, zodat 4'33 ook daar weer een normale omzet kan maken. Hierbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat de algehele financieel economische situatie en de arbeidsmarkt daarbij een grote rol spelen. Een half jaar vooruit kijken is al heel ver in deze nog steeds onzekere tijden.

11. Vooruitblik

De cijfers over 2022 spreken klinkklare taal: het Muziekgebouw ziet zich geconfronteerd met tegenvallende inkomsten en autonome kostenstijgingen. Dit fenomeen manifesteert zich sectorbreed en hield in 2022 voor een belangrijk deel verband met inflatie, de energiecrisis, een gespannen arbeidsmarkt en veranderend bezoekgedrag. Ook in 2023 zijn de na-ijl effecten van corona nog duidelijk voelbaar, terwijl een belangrijk deel van de kostenstijgingen naar verwachting structureel van aard is. De huidige marktontwikkelingen vertonen voor 2023 een beeld waarin zowel de markt voor cultuur als die voor zakelijke evenementen zich minder snel herstelt dan noodzakelijk. In de begroting 2023 houden we rekening met een verlies van €-350.000. Inkomsten en uitgaven worden voortdurend gemonitord, maar de markt is op dit moment zo volatiel dat het lastig is scenario's te ontwikkelen.

Eén ding is zeker: de combinatie van kostenstijgingen en onzekere inkomsten zet de centrale rol van het Muziekgebouw als motor van de vernieuwing in de hedendaagse muziek- en geluidscultuur meer en meer onder druk. Zowel qua inhoud als publiek. Ruimte voor nieuwe makers en een nieuwe generatie publiek die deze makers aanspreken, is in het belang van het Muziekgebouw en de stad Amsterdam. Daarvoor wil het Muziekgebouw risico nemen, maar de daarvoor benodigde marges die toch al klein waren, zijn inmiddels nihil. Als vernieuwende instelling maakt dit het Muziekgebouw extra kwetsbaar en dreigt het ten koste te gaan van programmering en publieksbereik. De werkelijke impact hiervan ontvouwt zich slechts langzaam, zeker omdat de crisis zich pas nu in volle hevigheid openbaart.

Dat maakt vasthouden aan onze avontuurlijke programmering en de opbouw van het begin 2023 gestarte Muziekgebouw Productiehuis tot een nog grotere opgave dan we al vermoedden. Toch zetten we in 2023 extra in op een nieuwe generatie makers, waarmee we nieuwe formats introduceren en we een jonger publiek bereiken, juist ook in de stadsdelen die nu nog zijn ondervertegenwoordigd. Het Productiehuis dat sinds begin 2023 draait, speelt daarin een centrale rol. In afwijking van het Actieplan diversiteit en inclusie stappen we daarbij af van de toch wat beperkte rol van 'curator' en kiezen we er bewust voor open te staan voor een brede range makers. Ook de vorm van het eindproduct dat we in het Actieplan nog formuleerden als 'concertavonden', interpreteren we vrijer. Daarmee ontstaat ruimte voor alternatieve formats en presentatieplatforms die naar verwachting ook beter aansluiten op de behoefte van de nieuwe generaties makers en het publiek dat we willen bereiken. Daarvoor willen we tevens het aantal programma- en marketingpartners met wie het Muziekgebouw samenwerkt verder uitbreiden. Juist ook in- en met de wijken waar het Muziekgebouw een geringer bereik heeft.

Het belangrijkste knelpunt in deze wordt in 2023 gevormd door de spanning tussen de artistieke- en marketingopdracht enerzijds en het bedrijfs- en financieringsmodel anderzijds. De architectuur van het gebouw, de programmeringsopdracht en publieksgeschiedenis roepen associaties op die niet altijd even goed aansluiten op het verwachtingspatroon van de publieksgroepen die we nu nog onvoldoende bereiken. De daarvoor benodigde herpositionering is bij voorbaat een zaak van de lange adem en mag niet betekenen dat we de vaste publiekskern - die broodnodig is voor de continuïteit - van ons vervreemden. Ondertussen staan we voor de bijna onmogelijke uitdaging die - terecht - vernieuwing van inhoud en publiek eist, terwijl de marges die nodig zijn om de daarvoor benodigde risico's te nemen door de huidige marktomstandigheden zijn verdampt.

In 2022 zijn wederom belangrijke stappen gezet, maar desondanks wordt diversiteit en inclusie nog niet in alle geledingen van de organisatie even sterk ervaren of als vanzelfsprekend gezien. Een organisatiecultuur waarbij diversiteit en inclusie de kernwaarden vormen, is voor het bereiken van de doelstellingen uit het Actieplan een *conditio sine qua non*. Ter bevordering van een inclusieve

bedrijfscultuur introduceren we daarom in 2023 een Ethische Code. Deze geldt voor zowel internen als externen en is gefundeerd op een aantal kernwaarden die horen bij wie en wat we als Muziekgebouw willen zijn. De kernwaarden en de code ontwikkelen we in huis. Daarbij worden we ondersteund door onze HR-partner Coaching in Cultuur. Ons wervings- en selectiebeleid blijft met inachtneming van de in 2022 doorgevoerde aanpassingen voor 2023 ongewijzigd. Doel: in 2024 vormt het medewerkersbestand een goede afspiegeling van de Amsterdamse bevolking. Dit geldt zowel vóór als achter de schermen, omdat we ernaar streven dat zoveel mogelijk mensen zich in het Muziekgebouw herkennen. Omdat ze hier komen maken, elkaar ontmoeten, genieten van een concert, bouwen aan nieuwe samenwerkingen of simpelweg omdat ze hier werken. Het Muziekgebouw Productiehuis speelt daarin een centrale rol. Na tien, vijftien jaar te hebben gebouwd aan de verdere verbreding van ons programmaprofiel, partnerschappen, werkgeverschap en publieksbereik, vormt het Productiehuis de machinekamer die ons helpt de verjonging van inhoud en publiek onvermoeibaar te blijven aandrijven.

De structurele steun van de gemeente Amsterdam is voor dit alles essentieel. Ondertussen worden de fors gestegen uitkoopsommen, reis- en verblijfskosten, lonen en huur bij lange na niet gecompenseerd door het subsidieaccres. Dat maakt dat er reëel gezien al in 2023 sprake is van een forse gemeentelijke bezuiniging op kunst en cultuur. Het Muziekgebouw heeft van Amsterdam uiteindelijk geen coronasteun ontvangen, terwijl de werkelijke gevolgen van de coronacrisis nu pas voelbaar worden. We vragen de gemeente daarom met nadruk mee te denken over oplossingen die ons in staat stellen om mede aan de hand van de Productiehuysfunctie voorop te blijven lopen in de vernieuwing van zowel programmering als publiek. En zo bij te dragen aan een inclusieve stad met een even excellente als avontuurlijke programmering die tot ver over de landsgrenzen bekendheid geniet.

De ambities voor 2023 zijn onverminderd groot. En de wil is er. We zijn de gemeente, fondsen en vrienden bijzonder dankbaar voor het getoonde vertrouwen. We zien uit naar de tweede helft van 2023. Daarin brengen we de Productiehuysfunctie op vlieghoogte en ontelbaar veel makers, musici, partners en publiek met elkaar in contact. Dat houdt één op één verband met onze centrale missie en visie die ervan uitgaat dat muziek verbindt en die verbindende kracht geen grenzen kent. Dat maakt dat we blijven werken aan waar we goed in zijn: de liefde voor de muziek met zoveel mogelijk mensen delen.

Amsterdam, 15 juni 2023

Maarten van Boven
Algemeen en artistiek directeur

Boudewijn Berentsen
Zakelijk directeur

Bestuurssamenstelling

Directie

Maarten van Boven	Algemeen en artistiek directeur
Boudewijn Berentsen	Zakelijk directeur

Raad van Toezicht

Lodewijk Asscher	Voorzitter Partner van de Bunt adviseurs. Aangetreden per 1 april 2022, herbenoembaar per 1 april 2025, aftreden per 1 april 2028. Nevenfuncties: • Special Adviser for Ukraine voor Euro-Commissaris Schmit • Voorzitter Raad van Toezicht OBA • Voorzitter Nationaal Comité Sportherdenking
Jörgen Tjon A Fong	Lid Directeur Kleine Komedie Aangetreden per 21 maart 2019, herbenoembaar per 21 maart 2022, aftreden per 21 maart 2025.
Zakia Guernina	Lid Lid College van Bestuur Hogeschool Rotterdam. Aangetreden per 23 maart 2021, herbenoembaar per 23 maart 2024, aftreden per 23 maart 2027. Nevenfuncties: • Lid topsector team Creatieve Industrie ministerie EZK • Voorzitter Raad van Toezicht BNNVARA
Willemijn Francissen	Lid NTR Mediadirecteur Aangetreden per 2 september 2021, herbenoembaar per 2 september 2024, aftreden per 2 september 2027. Nevenfunctie: • Bestuurslid BVN (Beste van Vlaanderen & Nederland)
Laurens Knoop	Lid Creatief directeur the School of Life. Aangetreden per 2 september 2021, herbenoembaar per 2 september 2024, aftreden per 2 september 2027. Nevenfuncties: • Voorzitter Vereniging van vrijescholen • Lid programmaraad omroep Human
Carolien Croon	Lid Directeur Bijbels Museum. Aangetreden per 1 januari 2016, herbenoemd per 1 januari 2019, afgetreden per 1 april 2022.

Het bestuur en toezicht van Muziekgebouw aan 't IJ geschiedt volgens de principes en best practices van de Code Cultural Governance. Leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging.

Begroting 2023

	Begroting 2023
BATEN	
Publieksinkomsten	1.617.500
Overige inkomsten	1.045.500
Indirecte inkomsten	51.800
Totaal Opbrengsten	2.714.800
Subsidie gemeente Amsterdam	3.179.100
Overige subsidies uit publieke middelen	48.000
Bijdragen uit fondsen	806.500
Bijdragen uit private middelen	125.000
Totaal Subsidies / Bijdragen	4.158.600
Percentage eigen inkomsten	53%
TOTAAL BATEN	6.873.400
LASTEN	
Beheerlasten personeel	847.100
Beheerlasten materieel	1.829.500
Totaal Beheerlasten	2.676.600
Activiteitenlasten personeel	3.842.500
Activiteitenlasten materieel	713.000
Totaal Activiteitenlasten	4.555.500
TOTAAL LASTEN	7.232.100
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-358.700
Saldo rentebaten/-lasten	10.000
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	-348.700
<i>Toerekening bestemmingsfonds MOP</i>	166.157
<i>Benutting bestemmingsfonds MOP</i>	-138.000
<i>Benutting bestemmingsreserve Covid-19</i>	-245.857
<i>Benutting bestemmingsreserve Programmering</i>	-100.000
<i>Benutting bestemmingsreserve Marketing</i>	-31.000
<i>Restant toerekenen algemene reserve</i>	-
	-348.700

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) van het Muziekgebouw ziet toe op de realisatie van de missie en visie van het Muziekgebouw en op de manier waarop de directie de haar ter beschikking gestelde middelen strategisch aanwendt. 2022 was voor het Muziekgebouw een uitermate moeilijk jaar. Door het voortduren van de coronapandemie begin 2022 en de naweeën er van is het herstel nog maar zeer ten dele ingezet. De bezoekersaantallen bij concerten blijven nog flink achter bij de periode voor corona. Ook de markt voor zakelijke evenementen heeft zich in 2022 nog maar zeer ten dele hersteld. Bijna tegelijkertijd met het intrekken van de coronabeperkingen vond de Russische inval in Oekraïne plaats. Eén van de gevolgen van deze oorlog is de torenhoge inflatie die heel 2022 aanhield. Dat leidde voor het Muziekgebouw tot aanzienlijke kostenstijgingen, die niet konden worden doorberekend in de prijzen van ons product. De toegangsprijzen, ook voor seizoen 22-23 lagen in februari 2022 al vast. Ook de verhuurtarieven waren al vastgesteld en hier is tussentijdse verhoging niet of nauwelijks mogelijk. Dat alles leidt er toe dat het Muziekgebouw in 2022 een aanzienlijk verlies leidt van meer dan een half miljoen euro. Hoewel dit verlies door de directie begroot was, komt het, als het daadwerkelijk wordt gerealiseerd, hard binnen. Te meer daar er van een verdergaand herstel op dit moment geen sprake lijkt te zijn. Dat maakt dat de algehele situatie in het Muziekgebouw uitdagend en zwaar is. De RvT ziet dat directie en medewerkers desondanks de schouders er onder blijven zetten en vol optimisme naar de toekomst kijken. Daar heeft de RvT respect en bewondering voor. De RvT is ervan overtuigd dat er een mooie toekomst in het verschiet ligt voor het Muziekgebouw en dat de benodigde maatregelen zullen worden genomen om door deze moeilijke periode te komen. Steun van alle stakeholders die bij het Muziekgebouw zijn betrokken, is daarvoor onontbeerlijk.

De RvT van Muziekgebouw heeft in 2022 vier keer vergaderd. Alle vergaderingen konden weer live doorgaan. Tussen de vergaderingen is er regelmatig overleg geweest tussen de RvT voorzitter en de directie over de stand van zaken in het Muziekgebouw. In de vergaderingen wordt de RvT adequaat geïnformeerd over de voortgang, de artistieke en financiële stand van zaken en de strategische ontwikkeling van het Muziekgebouw. In alle vergaderingen is het afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de gevolgen van de coronapandemie, de hoge inflatie en de precaire financiële situatie die dit voor het Muziekgebouw met zich meebrengt. Daarnaast is er ruim aandacht geweest voor de voorbereidingen van de start van het Productiehuis van het Muziekgebouw in 2023. De RvT ziet in het Productiehuis grote kansen voor het Muziekgebouw om, met driejarige steun van Fonds 21 Extra en AMMODO, het experiment en de vernieuwing in de hedendaagse muziek nieuwe impulsen te geven. En dat is hard nodig in een tijd waarin op steeds meer plekken, vanuit bittere noodzaak, veilig en behouden wordt geprogrammeerd. Het Muziekgebouw moet daarom dé onderscheidende plek blijven waar nog wel avontuurlijk en experimenteel wordt geprogrammeerd. De RvT heeft vertrouwen in de koers van het Muziekgebouw. De beweging die gemaakt wordt van een presenterend naar een ook producerend podium met ruimte voor nieuwe makers is nodig voor een bestendige toekomst. Dat dit erkend wordt door externe financiers versterkt de RvT in zijn opvatting. De RvT blijft de ontwikkelingen met betrekking tot het Productiehuis nauwlettend volgen. De RvT nam ook kennis van- en besprak met de directie en de OR de resultaten van het eerste medewerkerstevredenheidsonderzoek dat in 2022 werd gehouden. Het verheugt de RvT dat de medewerkers van het Muziekgebouw ondanks de moeilijke situatie de afgelopen jaren, hoger dan gemiddeld scoren op tevredenheid. Natuurlijk zijn er ook in het Muziekgebouw zaken die verbeterd kunnen worden, zoals de ervaren hoge werkdruk en aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. Op beide onderwerpen worden momenteel plannen ontwikkeld en uitgevoerd ter verbetering. De directie praat de RvT regelmatig bij over de voortgang bij de uitvoering van het actieplan diversiteit & inclusie dat onderdeel was van de laatste kunstenplaanvraag. De RvT constateert dat er vorderingen worden gemaakt. Het is duidelijk waarneembaar dat personeel, publiek en programma steeds diverser worden en dat er wordt gewerkt aan een inclusieve en veilige werksfeer waarin iedereen

zich thuis voelt. De RvT heeft in zijn vergaderingen aandacht besteed aan veiligheid op de werkvloer en het hebben van de juiste procedures en protocollen om eventueel ongewenst gedrag binnen het Muziekgebouw vroegtijdig te signaleren en bespreekbaar te maken. In dat kader wordt gewerkt aan het opstellen van een ethische- of gedragscode binnen het Muziekgebouw, met daaraan gekoppeld de benodigde procedures en protocollen.

De RvT van het Muziekgebouw laat zich bij zijn functioneren en bij het houden van toezicht leiden door de Code Cultural Governance. Dat betekent dat de RvT onder andere in kaart brengt welke belangrijke risico's het Muziekgebouw loopt. In het verslagjaar 2022 vormden de elkaar opvolgende crises en de daarmee gepaarde gaande moeilijke financiële situatie het grootste risico voor het Muziekgebouw. De RvT verwacht dat volledig herstel nog een aantal jaren zal vragen. Gedurende deze periode en ook het afgelopen jaar houdt de RvT de vinger aan de pols en vraagt aan de directie scenarioanalyses en concrete voorstellen om de problemen het hoofd te bieden. Waar nodig en nuttig spelen RvT leden een rol bij het toelichten van- en het vragen van ondersteuning bij de uitdagingen waarvoor het Muziekgebouw zich gesteld ziet. De RvT let voortdurend op de vermogens- en liquiditeitspositie en de resultaten van het Muziekgebouw en laat zich daarover uitgebreid informeren door de directie. Een ander mogelijk risico waar de RvT aandacht voor heeft, is het hoge personeelsverloop in de culturele sector. In sommige Nederlandse concertzalen moesten in 2022 concerten worden geannuleerd vanwege een tekort aan, met name, technisch personeel. De RvT bespreekt het personeelsverloop in het Muziekgebouw periodiek met de directie en constateert dat ook vanwege het relatief grote aantal werknemers met een dienstverband voor onbepaalde tijd het verloop laag is en er geen gevaar is voor de continuïteit van de bedrijfsvoering.

De RvT voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de twee directeuren en gedurende het jaar worden bijpraatsessies gehouden. In 2022 hebben er wel bijpraatsessies plaats gevonden, maar geen functioneringsgesprekken vanwege wisselingen in de RvT. Voor 2023 staan functioneringsgesprekken gepland. De RvT is zeer tevreden over het functioneren van beide directeuren, die niet bij de pakken neerzitten en enthousiasme en bevologenheid uitstralen voor de programmering en de artistiek en zakelijke koers van het Muziekgebouw. De directie wordt bezoldigd op basis van de Bezoldigingsrichtlijn Directeuren van de VSCD. Muziekgebouw aan 't IJ voldoet aan de normen in de Wet Normering Topinkomens (WNT). De RvT neemt jaarlijks kennis van wijzigingen in de WNT bij het vaststellen van de bezoldiging van de directie. De RvT hanteert bij de beoordeling van de inspanningen van de directie de Code Cultural Governance, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie. Deze codes hanteert de RvT ook voor zijn eigen functioneren en in het bijzonder bij de aanpassingen van samenstelling van de Raad.

Vanwege de wisselingen in de samenstelling van de RvT heeft er in 2022 geen formele zelfevaluatie plaatsgevonden. Deze staat gepland voor voorjaar 2023. In voorgaande jaren hebben wel zelfevaluaties plaats gevonden waarbij als belangrijkste aandachtspunten de evenwichtige samenstelling van de RvT, de verdeling van taken tussen de RvT leden en de onderlinge communicatie tussen de RvT vergaderingen belangrijke aandachtspunten waren. De RvT leden zijn onbezoldigd en er is bij de RvT leden geen sprake van belangenverstrengeling of tegenstrijdige belangen.

In 2022 heeft een vertegenwoordiging van de RvT gesprekken gevoerd met de OR en samen met OR en directie de algemene gang van zaken binnen het Muziekgebouw besproken. De RvT is tevreden over de inspanningen van de OR en de directie om gezamenlijk op te trekken ten aanzien van onderwerpen die belangrijk zijn voor het Muziekgebouw en zijn medewerkers. De RvT constateert dat directie en OR op constructieve en open wijze met elkaar in gesprek zijn. De RvT dankt de OR voor zijn inzet het afgelopen jaar en waardeert het prettige en open contact met de OR.

De Raad heeft de Jaarrekening over 2022 goedgekeurd, als ook de begroting voor 2023. Als gevolg van de coronapandemie en de financieel-economische situatie was het opstellen van een sluitende begroting voor 2023 niet mogelijk. Nu het herstel nog onvoldoende doorzet met tegenvallende bezoekersaantallen, een omzet bij Zakelijke Evenementen die achterblijft bij de verwachtingen en fors oplopende kosten, schrijft het Muziekgebouw logischerwijs rode cijfers. De verliezen in 2023 lijken grotendeels gecompenseerd te kunnen worden door de opgebouwde financiële buffer in 2021. De RvT staat daarom achter de benutting van de aangelegde bestemmingsreserve Covid-19 in 2022 en 2023. De financiële positie van Muziekgebouw aan 't IJ is ondanks het verlies in 2022 solide. In 2023 zal de RvT zich vooral bezighouden met de verdere opbouw van het Productiehuis en de financiële situatie in het Muziekgebouw. Zeer belangrijk aandachtspunt van de RvT in 2023 is de voorbereiding van de Kunstenplanaanvraag voor de periode 2025–2028 en de keuzes die daarin gemaakt worden. De RvT zal daarover regelmatig gesprekken voeren met directie en OR. Inmiddels heeft het Muziekgebouw een rijk programma gepresenteerd voor seizoen 2023–2024. De RvT vertrouwt erop dat het publiek het nieuwe programma zal omarmen en in grote getale terugkeert in het Muziekgebouw. De eerste voorverkoopcijfers zijn in dat opzicht bemoedigend. De RvT wenst de directie en medewerkers van het Muziekgebouw veel succes met het nieuwe seizoen en dankt hen voor hun buitengewone inzet in 2022.

Amsterdam, 15 juni 2023

Raad van Toezicht Muziekgebouw aan 't IJ

Lodewijk Asscher, voorzitter

Jörgen Tjon A Fong, lid

Zakia Guernina, lid

Willemijn Francissen, lid

Laurens Knoop, lid

Jaarrekening 2022

1. Balans per 31 december 2022

	31 december 2022	31 december 2021
ACTIVA		
1 Materiële vaste activa		
Inventaris, apparatuur en vleugels	1.431.961	925.413
Overige bedrijfsmiddelen (SoundLAB)	22.232	35.724
	<u>1.454.193</u>	<u>961.137</u>
2 Immateriële vaste activa		
Software	28.755	39.757
	<u>28.755</u>	<u>39.757</u>
3 Financiële vaste activa		
	<u>1.152</u>	<u>1.350</u>
Totaal vaste activa	1.484.100	1.002.244
4 Debiteuren	191.548	112.496
5 Vorderingen	639.447	841.351
6 Liquide middelen	<u>2.076.352</u>	<u>3.157.524</u>
Totaal vlottende activa	2.907.347	4.111.371
TOTAAL ACTIVA	<u>4.391.447</u>	<u>5.113.615</u>
PASSIVA		
7 Algemene reserve	423.138	423.138
8 Bestemingsfonds MOP	1.403.221	1.375.089
9 Bestemmingsreserves	<u>967.983</u>	<u>1.500.000</u>
Totaal eigen vermogen	2.794.342	3.298.227
10 Personele voorziening	<u>60.661</u>	<u>66.644</u>
Totaal voorzieningen	60.661	66.644
11 Langlopende schulden		
Investeringsubsidie	<u>53.633</u>	<u>62.770</u>
Totaal langlopende schulden	53.633	62.770
Kortlopende schulden		
Crediteuren	281.822	93.245
Schuld aan gelieerde partij BAMB, st. Beheer	3.116	-
Covid-19 steun gemeente Amsterdam 2020	-	190.941
12 Belastingen en premies sociale verzekeringen	168.950	59.746
13 Nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	<u>1.028.923</u>	<u>1.342.042</u>
Totaal kortlopende schulden	1.482.811	1.685.974
TOTAAL PASSIVA	<u>4.391.447</u>	<u>5.113.615</u>

2. Exploitatierkening

	2022	Begroting 2022	2021
BATEN			
1 Publieksinkomsten	1.526.268	1.138.000	546.544
2 Overige inkomsten	824.043	898.500	375.243
3 Indirecte opbrengsten	44.181	67.800	9.420
Totaal Opbrengsten	2.394.492	2.104.300	931.207
4 Subsidie gemeente Amsterdam	2.962.572	2.962.600	2.826.878
5 Overige subsidies publieke middelen	172.537	54.500	1.570.637
6 Bijdragen uit fondsen	362.584	336.500	412.413
7 Bijdragen uit private middelen	168.080	129.500	216.747
Totaal Subsidies / Bijdragen	3.665.773	3.483.100	5.026.675
Percentage eigen inkomsten	48%	46%	26%
TOTAAL BATEN	6.060.265	5.587.400	5.957.882
LASTEN			
8 Beheerlasten personeel	796.757	753.500	649.315
9 Beheerlasten materieel	1.615.042	1.684.500	1.628.360
Totaal Beheerlasten	2.411.799	2.438.000	2.277.675
10 Activiteitenlasten personeel	3.315.921	3.249.250	2.364.400
11 Activiteitenlasten materieel	825.275	645.000	444.413
Totaal Activiteitenlasten	4.141.196	3.894.250	2.808.813
TOTAAL LASTEN	6.552.995	6.332.250	5.086.488
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-492.730	-744.850	871.394
12 Saldo rentebaten/lasten	-11.154	-20.000	-12.976
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	-503.884	-764.850	858.418
13 Toerekening bestemmingsfonds MOP	154.838	154.838	152.550
14 Benutting bestemmingsfonds MOP	-126.706	-116.000	-130.884
15 Toerekening bestemmingsreserve Covid-19	-488.017	-	700.000
Toerekening bestemmingsreserve Programmering	-	-	-
16 Benutting bestemmingsreserve Programmering	-	-	-
Toerekening bestemmingsreserve Marketing	-	-	-
17 Benutting bestemmingsreserve Marketing	-44.000	-	-
18 Restant toerekenen algemene reserve	-	-803.688	136.752
	-503.884	-764.850	858.418

3. Kasstroomoverzicht

	2022	2021
Bedrijfsresultaat	-503.884	858.418
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	203.169	197.202
Personele voorziening	-5.983	-4.971
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Omzetbelasting	-4.000	17.127
Nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	-313.119	-126.569
Terug te betalen Covid noodsteun gem. Amsterdam	-190.941	-559.268
Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	205.902	-506.855
Debiteuren	-79.052	-23.489
Crediteuren	191.693	-50.760
Kortlopende lening	-	-
Nog te betalen belastingen en pensioen	109.204	1.661
	<u>-80.313</u>	<u>-1.248.153</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	-387.011	-197.504
Resultaat deelnemingen	198	187
Investerings in (im)materiële vaste activa	-685.222	-138.992
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	<u>-</u>	<u>17.238</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-685.024	-121.567
Ontvangsten uit langlopende schulden	-	-90.596
Aflossingen langlopende schulden	-9.137	-12.277
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-9.137	-102.873
Netto kasstroom	<u>-1.081.172</u>	<u>-421.944</u>
Liquide middelen per 31 december	2.076.352	3.157.524
Liquide middelen per 1 januari	<u>3.157.524</u>	<u>3.579.468</u>
	<u>-1.081.172</u>	<u>-421.944</u>

4. Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022

Algemeen

Voornaamste activiteiten

De voornaamste activiteiten van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ, gevestigd te Amsterdam, Piet Heinkade 1, bestaan uit het organiseren van concerten en verhuur van ruimten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform het handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur dat is gebaseerd op de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640).

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Muziekgebouw aan 't IJ is voor de jaren 2021-2024 in het kunstenplan van de gemeente Amsterdam opgenomen in de basisinfrastructuur, A-Bis. In 2022 heeft het Muziekgebouw aanvullende middelen in het kader van diverse steunmaatregelen gekregen om de gevolgen van Covid-19 op de langere termijn op te vangen. Daarmee is de continuïteit ook de komende jaren gewaarborgd.

Star Ferry

De stichting houdt alle aandelen in Star Ferry BV. Het bestuur van de stichting voert de directie in deze BV. In overeenstemming met BW2 titel 9 artikel 407 lid 1 heeft geen consolidatie plaatsgevonden. De gemeente Amsterdam heeft per brief van 13 december 2018 bevestigd zich hierin te kunnen vinden.

Grondslagen bepaling omzetverlies voor aanvragen en verantwoording NOW en TVL

Voor de bepaling van het omzetverlies in de TVL aanvraag voor het eerste kwartaal is de systematiek gebruikt die de regeling voorschrijft. Voor deze regeling wordt als omzet het bedrag opgegeven voor de omzetbelasting gehanteerd. Wij hebben de door ons gerealiseerde omzetten daarbij niet de ontvangen coronasteun meegerekend. Dit is conform de regeling.

5. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de geleverde prestaties zijn overgedragen aan de koper. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen, overige vorderingen en overige financiële verplichtingen. Muziekgebouw aan 't IJ heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de exploitatierekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekke leningen en overige vorderingen

Verstrekke leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzonder waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

De aflossingsverplichting voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Materiële vaste activa

De bouwkosten, installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Investeringsubsidies die zijn ontvangen ten bate van investeringen worden in de balans opgenomen onder langlopende schulden als investeringsubsidie. Deze post investeringsubsidie valt vrij via de exploitatierekening analoog aan de afschrijvingstermijn van de investeringen en rekening houdend met eventuele bijzondere waardevermindering.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vast bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaling op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bouwkosten; 10%
- Bedrijfskleding; 50%
- Installaties; 5 en 10%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen; 4 - 33%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ter zake van verwachte kosten van periodiek onderhoud aan theatertechnische middelen wordt een bestemmingsfonds gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het eigen vermogen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de stichting gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de stichting garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Dit zijn algemene reserves en bestemmingsreserves.

Binnen het eigen vermogen is een bestemmingsfonds opgenomen voor vervanging / herinvestering conform het MOP. Daarnaast bestemmingsreserves voor de gevolgen van (de maatregelen rondom) Covid-19 en marketing / programmering. Het bestemmingsfonds voor vervanging / herinvestering is conform de eis van de gemeente Amsterdam en ingediend plan meerjarenonderhoud (MOP) per november 2019 en zoals ingediend in januari 2020. Een overzicht van investeringen conform planning is opgenomen in de toelichting.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van de verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder de paragraaf Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder de paragraaf Financiële instrumenten.

Opbrengstverantwoording

- Subsidies en bijdragen

Subsidies en bijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de exploitatierekening. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. De vooruit ontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

- Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is.

- Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden in de exploitatierekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting. Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslag-vergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Vennootschapsbelasting

De stichting heeft geen winstoogmerk en is als ANBI aangemerkt. Dit betekent dat de stichting een aantal keuzes heeft ten aanzien van de behandeling voor de vennootschapsbelasting. De stichting kan opteren voor een integrale belastingheffing dan wel voor een separate belastingplicht voor de activiteiten waarmee in het economisch verkeer wordt getreden. Voor wat betreft de zaalverhuur zakelijke evenementen wordt deelgenomen aan het economisch verkeer. Begin 2023 is op basis van extern juridisch advies geconcludeerd dat een eventueel positief resultaat kan leiden tot de vraag of er belastingplicht voor de vennootschapsbelasting zou bestaan, maar door specifieke fiscale aftrekposten is de stichting geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

6. Toelichting balans per 31 december 2022

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Verbouw kosten	Bedrijfs- kleding	Inventaris	Computer apparatuur
<u>Stand per 1 januari</u>				
Aanschafwaarde	84.446	28.640	397.498	52.808
Cumulatieve afschrijving	-13.330	-22.034	-264.228	-35.175
Boekwaarde	71.116	6.606	133.270	17.632
<u>Mutaties</u>				
Investerings	-	-	435.107	14.700
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-8.445	-5.687	-40.283	-7.876
Cum. afschrijving desinvesteringen	-	-	-	-
	-8.445	-5.687	394.824	6.825
<u>Stand per 31 december</u>				
Aanschafwaarde	84.446	28.640	832.605	67.508
Cumulatieve afschrijving	-21.775	-27.720	-304.511	-43.051
Boekwaarde	62.671	920	528.094	24.457
Toegepaste afschrijvingspercentage	10%	50%	10 en 20%	20 en 33%

	Apparatuur techniek	Vleugels	TOTAAL
<u>Stand per 1 januari</u>			
Aanschafwaarde	1.260.555	350.480	2.174.427
Cumulatieve afschrijving	-741.257	-172.989	-1.249.013
Boekwaarde	519.298	177.491	925.413
<u>Mutaties</u>			
Investerings	86.935	140.638	677.380
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-94.524	-14.019	-170.833
Cum. afschrijving desinvesteringen	-	-	-
	-7.588	126.619	506.548
<u>Stand per 31 december</u>			
Aanschafwaarde	1.347.490	491.118	2.851.807
Cumulatieve afschrijving	-835.781	-187.008	-1.419.846
Boekwaarde	511.709	304.110	1.431.961
Toegepaste afschrijvingspercentage	10 en 20%	4%	

Vaste activa (vervolg)*Materiële vaste activa*

Overige bedrijfsmiddelen (Educatie)

Stand per 1 januari

Aanschafwaarde

Cumulatieve afschrijving

Boekwaarde

Mutaties

Investerings

Desinvesteringen

Afschrijvingen

Cum. afschrijving desinvesteringen

Stand per 31 december

Aanschafwaarde

Cumulatieve afschrijving

Boekwaarde

Toegepaste afschrijvingspercentage

Klank- speeltuin	SoundLAB	TOTAAL Educatie
240.761	127.207	367.968
-231.658	-100.585	-332.244
9.103	26.622	35.724
-	-	-
-	-	-
-4.551	-8.941	-13.492
-	-	-
-4.551	-8.941	-13.492
240.761	127.207	367.968
-236.209	-109.526	-345.736
4.552	17.681	22.232
20%	10% en 20%	

2 Immateriële vaste activaStand per 1 januari

Aanschafwaarde

Cumulatieve afschrijving

Boekwaarde

Mutaties

Investerings

Desinvesteringen

Afschrijvingen

Cum. afschrijving desinvesteringen

Stand per 31 december

Aanschafwaarde

Cumulatieve afschrijving

Boekwaarde

Toegepaste afschrijvingspercentage

Software
218.286
-178.529
39.757
7.842
-
-18.844
-
-11.002
226.128
-197.373
28.755
20 en 33%

Vaste activa (vervolg)**3 Financiële vaste activa****Deelneming Star Ferry BV**Stand per 1 januari

1.350

1.537

Resultaat boekjaar

-198-187Stand per 31 december**1.152****1.350****Vlottende activa****4 Debiteuren**

Debiteuren

104.205

149.247

Voorziening debiteuren

--37.004

Vordering op gelieerde partij BAMB, st. Beheer

Accommodatie Muziekgebouw/Bimhuis

87.343253**191.548****112.496****5 Vorderingen**

Nog te ontvangen overige subsidies

196.175

132.073

Nog te ontvangen omzetbelasting

109.324

105.324

Nog te ontvangen interest

205

-

Nog te ontvangen NOW

135.460

147.074

Nog te ontvangen Tegemoetkoming Vaste Lasten

47.068

370.236

Nog te factureren bedragen

48.758

45.348

Waarborgsom

1.500

1.500

Kruisposten bank/incasso's

28.976

4.749

LMTS en verkopen op rekening derden

6.412

887

Vooruitbetaalde kosten

65.56934.160**639.447****841.351**

Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan één jaar.

6 Liquide middelen

Kassen

2.236

4.769

Rabobank, rekening-courant

315.593

558.763

ABNAMRO bank, bestuurrekening

82.040

342.509

Rabobank, Doelreserveren

125.000

250.000

ABNAMRO bank, vermogensrekening

1.551.4832.001.483**2.076.352****3.157.524**

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

	2022	2021
Eigen vermogen		
7 Algemene reserve Muziekgebouw aan 't IJ		
<u>Stand per 1 januari</u>	423.138	286.386
Onttrekking/Toevoeging	-	136.752
<u>Stand per 31 december</u>	423.138	423.138
8 Bestemmingsfonds MOP		
<u>Stand per 1 januari</u>	1.375.089	1.353.423
Toevoeging	154.838	152.550
Onttrekking	-126.706	-130.884
<u>Stand per 31 december</u>	1.403.221	1.375.089
9 Bestemmingsreserve Covid-19		
<u>Stand per 1 januari</u>	1.050.000	350.000
Toevoeging/Onttrekking	-488.017	700.000
Uitgaven boekjaar	-	-
<u>Stand per 31 december</u>	561.983	1.050.000
<i>Bestemmingsreserve fonds risicovolle programmering</i>		
<u>Stand per 1 januari</u>	375.000	375.000
Toevoeging	-	-
Uitgaven boekjaar	-	-
<u>Stand per 31 december</u>	375.000	375.000
<i>Bestemmingsreserve marketing & communicatie</i>		
<u>Stand per 1 januari</u>	75.000	75.000
Toevoeging	-	-
Uitgaven M&C boekjaar	-44.000	-
<u>Stand per 31 december</u>	31.000	75.000
<u>Stand per 31 december</u>	967.983	1.500.000
Totaal eigen vermogen	2.794.342	3.298.227

Resultaatsbestemming

Statutair bepaald zijn aan de goedkeuring van de Raad van Toezicht onderworpen de besluiten van de directie omtrent het vaststellen van de begroting en de jaarrekening.

De directie stelt voor het resultaat voor bestemming na toerekening aan het bestemmingsfonds MOP en na benutting van het bestemmingsfonds MOP grotendeels te onttrekken uit de bestemmingsreserve Covid-19, voor een bedrag van €488.017.

Deze reserve is in 2021 verder opgebouwd om de negatieve gevolgen van de coronapandemie op te vangen. Ook het negatieve resultaat voor 2023 zal nog grotendeels gedekt worden uit deze reserve. 2022 laat wel weer een gestage groei zien van de recettes, maar de inkomsten uit zakelijke evenementen blijven achter en zijn nog niet terug op het oude niveau.

Ook leidt de huidige crisis en de daaruit voortvloeiende inflatie tot een aanzienlijke verhoging van alle lasten. Er is in 2022 extra geïnvesteerd in marketing om het publiek na de coronapandemie te laten terug keren. Om een deel van deze overschrijding te dekken stelt de directie voor €44.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve marketing & communicatie.

De directie wil voor de algemene reserve een niveau van € 400.000,- aanhouden. De algemene reserve dient er vooral voor om onverwachte tegenvallers op te vangen en om in geval van continuïteitsproblemen de salarissen nog enkele maanden te kunnen doorbetalen. Wat betreft het Fonds risicovolle programmering en de bestemmingsreserve marketing en communicatie wenst de directie een redelijk ruime reserve aan te houden met het oog op de onzekere periode na de coronapandemie.

Voorziening

10 Personele voorziening

deel voorziening duurzame inzetbaarheid personeel

stand per 1 januari

onttrekking

toevoeging / onttrekking

stand per 31 december

Totaal Personele voorziening

	2022	2021
stand per 1 januari	66.644	71.615
onttrekking	-8.868	-12.132
toevoeging / onttrekking	2.885	7.161
<u>stand per 31 december</u>	60.661	66.644
Totaal Personele voorziening	60.661	66.644

Deze post betreft een voorziening voor de duurzame inzetbaarheid van het personeel. Volgens artikel 9 lid 10 van de cao podiumkunsten kan een werknemer met een dienstverband van minimaal 80%, éénmalig ervoor kiezen om zijn inzetbaarheid te verlagen naar 80% van de overeengekomen arbeidsduur, tegen 90% van het salaris en 100% van de pensioenvoorziening. De werknemer moet tenminste vijf jaren in dienst zijn en minder dan 10 jaren van de pensioendatum verwijderd zijn. Het deel dat betrekking heeft op 2023 betreft €9.315,-. Langlopend is €51.346,-. Alleen die werknemers die reeds de daarvoor gerechtigde leeftijd hebben zijn in deze voorziening meegenomen.

11. Investeringsubsidie

Deze post betreft langlopende verplichtingen en zijn ontstaan vanuit spaarverplichtingen. Voor de concertvleugels betreft dit nog bijdragen van het VSB fonds, de VandenEnde Foundation en het Prins Bernhard Cultuurfonds. Jaarlijks valt hier €6.000,- vrij. SoundLAB (voorheen Klankspeeltuin 2.0 project), wordt mede gefinancierd door het VSB fonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

	SoundLAB	Concert vleugels	Subtotaal
<u>Stand per 1 januari</u>			
Aanschafwaarde	72.319	156.702	229.021
Onttrekkingen	-63.757	-102.494	-166.251
Boekwaarde	8.562	54.208	62.770
<u>Mutaties boekjaar</u>			
Investerings	-	-	-
Afschrijvingen	-3.137	-6.000	-9.137
	-3.137	-6.000	-9.137
<u>Stand per 31 december</u>			
Aanschafwaarde	72.319	156.702	229.021
Onttrekkingen	-66.894	-108.494	-175.388
	5.425	48.208	53.633

Kortlopende schulden**12 Belastingen en premies sociale verzekeringen**

Afdracht loonheffing/sociale premieheffing	103.238	56.463
Sociaal Fonds	4.252	758
Afdracht pensioenpremie	61.460	2.525
	168.950	59.746

Per balansdatum is nog een bedrag van €61.460 verschuldigd aan de pensioenuitvoerder PFZW, zijnde de afdrachten voor de maanden november en december 2022.

Zie de toelichting op pagina 65 voor nadere informatie over de pensioenregeling.

13 Nog te betalen en vooruitontvangen bedragen

Vooruitontvangen recettes	453.450	516.500
Saldo tegoedbonnen	14.174	75.942
Vooruitontvangen subsidie Kunstenplan 2022/2021	-	246.881
Vooruitontvangen subsidies overig	109.950	154.029
Terug te betalen NOW	126.498	86.232
Covid-19 steun gemeente Amsterdam 2021/2020	-	190.941
Vooruitontvangen overig	66.979	28.873
Reservering vakantiegeld	81.853	72.836
Reservering vakantiedagen	47.416	34.000
Salarissen december oproep / gratificatie	18.663	16.085
Accountant	26.950	32.800
BUMA rechten	30.600	17.247
Overige nog te betalen	52.390	60.617
	1.028.923	1.532.983

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan 1 jaar.

De vooruitontvangen recettes betreffen verkochte kaarten voor concerten die plaatsvinden na peildatum. De verantwoorde verplichting voor personeelsbeloningen betreffen de reservering vakantiegeld en vakantiedagen en betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting per balansdatum af te wikkelen.

7. Gebeurtenissen na de balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

8. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Het huurcontract tussen de BAMB en het Muziekgebouw aan 't IJ is in 2011 getekend.

De huurverplichting is € 1.028.844,- per jaar exclusief BTW (prijspeil 2022).

De looptijd van het contract met de BAMB is telkens vijf jaar en wordt stilzwijgend verlengd.

De Stichting heeft begin 2020 een nieuw contract afgesloten voor 3 kopieerapparaten dat per 23 september 2020 is ingegaan met een verplichting van € 597,- per maand. De looptijd van het contract is 60 maanden.

Verbonden partijen

De directie van het Muziekgebouw aan 't IJ neemt als bestuurder zitting in Stichting BAMB, er is geen sprake van overwegende zeggenschap. Star Ferry BV is een 100% dochter van Muziekgebouw aan 't IJ, zie ook onder toelichting 3. Financiële Vaste activa.

Overeenkomst tot overdracht horecaexploitatie huur en samenwerking

Tussen 4'33 grand café en het Muziekgebouw bestaat sinds 1 september 2018 een overeenkomst tot restaurant en restaurant gebonden banqueting in het Muziekgebouw, verzorgd door 4'33 grand café. Deze overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar, aansluitend wordt deze overeenkomst nog eens stilzwijgend verlengd tot einddatum 1 september 2028. Indien Muziekgebouw de overeenkomst eerder opzegt dan zullen partijen in overleg treden met als doel te komen tot een regeling die voorziet in een redelijke compensatie van de door 4'33 grand café gedane investeringen.

9. Toelichting exploitatierekening 2022

BATEN	Jaarrekening 2022	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
<i>1 Publieksinkomsten</i>			
Recettes eigen producties en partages	995.421	704.500	322.584
Overige publieksinkomsten	37.508	34.500	12.279
Opbrengst kaartverkoop	172.468	127.000	57.270
Opbrengst educatie	64.871	60.000	32.171
Zaalhuren cultureel	256.000	212.000	122.240
	1.526.268	1.138.000	546.543
<i>2 Overige inkomsten</i>			
Diversen (verhuur repetitieruimte)	86.112	51.500	35.384
Opbrengst zaalverhuur zakelijke evenementen	297.145	460.000	113.004
Doorbelasting personeelskosten zak. evenementen	101.409	126.000	55.394
Doorbelasting personeelskosten regulier	175.832	106.000	92.408
Opbrengst technische middelen	117.149	115.000	47.288
Doorbelaste kosten	497.218	250.000	244.117
Gemaakte kosten doorbelasting	-450.822	-210.000	-212.352
	824.043	898.500	375.243
<i>3 Indirecte opbrengsten</i>			
Inkomsten uit horeca/branding	44.379	68.000	9.607
Resultaat deelneming Star Ferry	-198	-200	-187
	44.181	67.800	9.420
Totaal Opbrengsten	2.394.492	2.104.300	931.207
<i>4 Subsidie gemeente Amsterdam</i>	2.962.572	2.962.600	2.918.790
Subsidie gemeente Amsterdam Covid 19 2020 correctie	-	-	-182.508
Subsidies gepassiveerd correctie 2020	-	-	90.596
	2.962.572	2.962.600	2.826.878
<i>5 Overige subsidies publieke middelen - structureel</i>	39.375	39.500	39.375
FPK (oa 2P-regeling)	-	15.000	51.500
NOW subsidie	-4.186	-	641.892
Tegemoetkoming Vaste lasten	137.348	-	837.870
	172.537	54.500	1.570.637
<i>6 Bijdragen uit fondsen</i>	362.584	336.500	412.413
<i>7 Bijdragen uit private middelen</i>	168.080	129.500	216.747
	530.664	466.000	629.160
Percentage eigen inkomsten (in%)	48%	46%	26%
Totaal Subsidies / Bijdragen	3.665.773	3.483.100	5.026.675
TOTAAL BATEN	6.060.265	5.587.400	5.957.882

LASTEN

Beheerlasten*8 Beheerlasten personeel*

	Jaarrekening 2022	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
Zakelijk directeur	135.426	136.000	129.813
Administratief personeel	207.451	207.000	200.261
Beheersdeel communicatie/marketing	96.988	97.000	82.180
Overig personeel	197.366	200.500	133.806
Diverse personeelskosten	159.526	113.000	103.255
Totaal Beheerlasten personeel	796.757	753.500	649.315

Onder zowel de beheerlasten personeel (8) als de activiteitenlasten personeel (10) zijn de pensioenlasten begrepen. Aan de pensioenorganisatie PFZW is een bedrag van €274.882,- aan premie over 2022 betaald. Het openstaande deel per balansdatum bedraagt €61.460. Dit zijn de premies nov en dec 2022, zie kortlopende schulden onder 12.

	Jaarrekening 2022	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
<i>9 Beheerlasten materieel</i>			
Huisvesting, huur	968.717	1.009.000	1.008.672
Huisvesting, gebruikersonderhoud	41.874	27.500	11.006
Algemene kosten			
Kantoorkosten	266.213	302.000	259.624
Fondsenwerving	20.489	27.000	37.799
Afschrijvingskosten	89.467	79.000	79.071
Afschrijving techniek	94.524	116.000	107.684
Vrijval investeringssubsidie	-6.000	-6.000	-1.494
Algemene publiciteitskosten	139.758	130.000	125.998
Totaal Beheerlasten materieel	1.615.042	1.684.500	1.628.360
Totaal Beheerlasten	2.411.799	2.438.000	2.277.675

Gedurende het boekjaar 2022 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers 37,5 fte (2021: 34,5). Het aantal fte onder 8. beheerlasten personeel bedraagt 10,6 en het aantal onder 10. activiteitenlasten personeel 26,9 fte.

Activiteitenlasten*10 Activiteitenlasten personeel*

Musici inclusief uitkoop- en garantiesommen	1.137.015	1.165.750	589.166
Productiehuisfunctie	53.296	75.500	88.515
Algemeen en artistiek directeur	135.567	135.000	129.929
Producenten en ondersteuning cult. producties	273.894	266.000	207.999
Personeelskosten programmering	34.929	29.000	28.844
Personeelskosten communicatie/marketing	226.304	225.000	191.754
Kassa medewerkers	155.803	153.000	135.800
Publieksservice medewerkers	308.377	239.000	210.342
Technici	544.642	496.000	468.305
Medewerkers afdeling educatie (SoundLAB)	207.943	198.000	154.578
<i>Afdeling zakelijke evenementen</i>			
Personeelskosten afdeling	136.742	141.000	103.774
Publieksservice doorbelaste uren	24.949	33.000	14.719
Technisch personeel doorbelaste uren	76.460	93.000	40.675
Totaal Activiteitenlasten personeel	3.315.921	3.249.250	2.364.400

LASTEN

	Jaarrekening 2022	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
<i>11 Activiteitenlasten materieel</i>			
Overige activiteitenkosten	254.530	213.500	108.866
Coronamaatregelen	1.152	-	23.162
Reis- en verblijfkosten musici	182.653	99.500	35.668
Auteursrechten totaal	3.590	6.000	10.426
Technische materialen	50.251	58.000	35.203
Muziekmaterialen en stemkosten	34.137	29.500	21.736
Publiciteitskosten specifiek	254.973	186.000	184.430
Activiteitenkosten educatie afdeling (spec. pag. 48)	43.989	52.500	24.923
Totaal Activiteitenlasten materieel	825.275	645.000	444.414
Totaal Activiteitenlasten	4.141.197	3.894.250	2.808.813
TOTAAL LASTEN	6.552.995	6.332.250	5.086.488
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-492.730	-744.850	871.394
<i>12 Saldo rentebaten/lasten</i>	-11.154	-20.000	-12.976
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	-503.884	-764.850	858.418
<i>13 Toerekening bestemmingsfonds MOP</i>	154.838	154.838	152.550
<i>14 Benutting bestemmingsfonds MOP</i>	-126.706	-116.000	-130.884
<i>15 Toerekening bestemmingsreserve Covid-19</i>	-488.017	-	700.000
<i>Toerekening bestemmingsreserve Programmering</i>	-	-	-
<i>16 Benutting bestemmingsreserve Programmering</i>	-	-	-
<i>Toerekening bestemmingsreserve Marketing</i>	-	-	-
<i>17 Benutting bestemmingsreserve Marketing</i>	-44.000	-	-
<i>18 Restant toerekenen algemene reserve</i>	-	-803.688	136.752
	-503.884	-764.850	858.418

Wet Normering Topinkomens

In 2022 bedroeg de bezoldiging van de Algemeen en artistiek directeur en de Zakelijk directeur respectievelijk €122.611,- en €122.611,-. Dit is ruim binnen de limiet zoals gesteld in de WNT.

Bezoldiging Topfunctionarissen

bedragen x € 1

M. van Boven

B. Berentsen

FunctiegegevensAlgemeen
DirecteurZakelijk
Directeur

1/1 - 31/12

1/1 - 31/12

Duur dienstverband in 2022

Omvang dienstverband (in fte)

1

1

Dienstbetrekking

ja

ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

107.555

107.555

Beloningen betaalbaar op termijn

15.056

15.056

Subtotaal bezoldiging

122.611

122.611

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

216.000

216.000

-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag

NVT

NVT

Totale bezoldiging 2022

122.611

122.611

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

NVT

NVT

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

NVT

NVT

Gegevens 2021

Duur dienstverband in 2021

1/1 - 31/12

1/1 - 31/12

Omvang dienstverband (in fte)

1

1

Dienstbetrekking

ja

ja

Beloning en belastbare onkostenvergoedingen

104.575

104.575

Beloningen betaalbaar op termijn

14.148

14.148

Totaal bezoldiging 2021

118.723

118.723

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

209.000

209.000

Er zijn geen leningen, noch voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders. Alle leden van de Raad van Toezicht zijn onbetaalde vrijwilligers, hiermee wordt voldaan aan de bezoldiging van €1.900 of minder.

Naam

L. F. Asscher

L. G. F. Knoop

Z. Guernina

W.R.B. Francissen

J.G. Tjon-A-Fong

Functie

Voorzitter Raad van Toezicht

lid van Raad van Toezicht

lid van Raad van Toezicht

lid van Raad van Toezicht

lid van Raad van Toezicht

10. Toelichting activiteiten 2022

Het exploitatieresultaat over 2022 is inclusief het resultaat van onderstaande activiteiten.

Het exploitatieresultaat over 2022 is inclusief het resultaat van onderstaande activiteiten.

	Jaarrekening 2022	Begroting 2022	Jaarrekening 2021
Zakelijke evenementen Muziekgebouw			
<i>Omdat de subsidieverlening vanuit overheidswege niet mag leiden tot concurrentievervalsing lichten wij de cijfers over de commerciële activiteiten apart toe.</i>			
Baten			
Opbrengst zakelijke evenementen	297.145	460.000	113.004
Opbrengst technische middelen	117.149	115.000	47.288
Doorbelasting personeelskosten	101.409	126.000	55.394
	<u>515.703</u>	<u>701.000</u>	<u>215.686</u>
Lasten			
Afdeling zakelijke evenementen	136.742	141.000	103.774
Doorbelasting kosten publieksservice	24.949	33.000	14.719
Doorbelasting kosten technisch personeel	76.460	93.000	40.675
	<u>238.151</u>	<u>267.000</u>	<u>159.168</u>
Resultaat	<u>277.552</u>	<u>434.000</u>	<u>56.518</u>
Educatie afdeling (SoundLAB)			
Baten			
Inkomsten uit inschrijvingen	64.871	60.000	32.171
Bijdragen uit fondsen: <i>specificatie</i>	1.500	16.000	15.000
VSB fonds SLOR project	1.500	16.000	15.000
	<u>66.371</u>	<u>76.000</u>	<u>47.171</u>
Lasten			
Personeelskosten	207.943	198.000	154.578
Afschrijvingskosten	13.492	14.000	22.919
Vrijval investeringssubsidie	-3.137	-3.137	-10.783
Overige kosten, waaronder marketing	33.634	41.500	12.787
	<u>251.932</u>	<u>250.363</u>	<u>179.501</u>
Resultaat	<u>-185.561</u>	<u>-174.363</u>	<u>-132.330</u>

11. Toelichting verschil begroot en behaald resultaat 2022

1. Publieksinkomsten

De publieksinkomsten voor 2022 zijn aanzienlijk hoger dan begroot (€388.000,-, 34%) en in vergelijking met 2021 bijna verdrievoudigd. Deze toename is goed te verklaren, omdat vanaf februari 2022 de coronamaatregelen steeds meer verdwenen en er langzaamaan weer concerten met volledige publiekscapaciteit werden gegeven. Ook de opbrengt uit culturele verhuur is hoger dan begroot (21%) door een toename van het aantal bijgeboekte concerten.

2. Overige inkomsten

De overige inkomsten laten ten opzichte van de begroting een daling zien van €74.000,- (8%). Dit komt met name door zakelijke verhuur, waarvan de markt door het uitbreken van de coronapandemie volledig was ingestort. Bij het opstellen van de begroting was de verwachting dat deze markt snel weer zou aantrekken, maar dat bleek niet het geval. Hierdoor is de marge die was begroot voor zakelijke evenementen 36% lager uitgevallen.

De doorbelasting personeelskosten regulier betreft vooral de doorbelasting van de uren techniek en publieksservice ten behoeve van culturele evenementen en de huismeester, hoofd techniek en zakelijk directeur aan de BAMB. Omdat de Cello Biënnale op volle capaciteit heeft gedraaid is de doorbelasting van de uren techniek en publieksservice veel hoger uitgevallen dan begroot.

3. Indirecte opbrengsten

Indirecte opbrengsten zijn de inkomsten uit catering en branding. Deze hangen samen met de omzet zakelijke verhuur. Gezien de daling van inkomsten uit zakelijke verhuur, blijven deze indirecte inkomsten ook achter op de begroting.

Vanuit 4'33 grand café heeft naast de afdracht die voortvloeit uit zakelijke evenementen geen aanvullende afdracht plaatsgevonden. De prognose was dat deze omzetafdracht vanaf 2020 gerealiseerd zou worden. Het grand café is door corona echter in zwaar weer beland zoals alle horeca en 2022 heeft nog niet geleid tot voldoende herstel.

4. Subsidies gemeente Amsterdam

De structurele subsidie van gemeente Amsterdam is ten opzichte van 2021 met 1,5% geïndexeerd. 2022 is het tweede jaar van Kunstenplanperiode 2021-2024 en het bedrag dat voor 2022 is toegekend betreft €2.962.572,-.

5-6 Bijdragen uit overige subsidies publieke middelen en fondsen

De overige subsidies uit publieke middelen structureel (Fonds Podiumkunsten) en subsidies van private fondsen en overige ontvangen bijdragen worden in de tabel hieronder gespecificeerd:

Overige subsidies / bijdragen	
Fonds Podiumkunsten Subsidie Reguliere Programmering (SRP) 2020-2021	39.375
<i>Subtotaal overige subsidies publieke middelen - structureel</i>	<i>39.375</i>
NOW 3.1	-4.186
Tegemoetkoming Vaste lasten Q1	137.348
<i>Subtotaal overige subsidies publieke middelen - incidenteel</i>	<i>133.162</i>
Stichting Ammodo seizoen 21-22 deel 2022	61.500
Stichting Ammodo seizoen 22-23 deel 2022	60.000
Stichting Ammodo productiehuis deel 2022	10.000
Fonds21 extra productiehuis deel 2022	43.000
AFK Muziekgebouw in Fis	25.000
Art Mentor Foundation Lucerne voor Pärt festival	46.380
Fonds 21 voor Pärt festival	30.404
Turing Foundation voor Pärt festival	10.000
Stichting Zabawas voor Pärt festival	10.000
Fonds 21 terrasconcerten	20.000
Prins Bernhard Cultuurfonds tbv Terrasprogrammering zomer '22	10.000
Kickstartfonds terrasconcerten 2022	20.199
Cultuurloket DigitALL voor live magazine	9.600
Elisabeth Mathildefonds voor SoundLAB op reis	1.500
Compensaties corona van andere culturele organisatie	5.000
<i>Subtotaal bijdragen uit fondsen</i>	<i>362.583</i>
Totaal subsidies en bijdragen	535.120

Het Fonds Podiumkunsten heeft in 2022 geen incidentele subsidies toegekend. De structurele subsidie reguliere programmering bedroeg €39.375,-.

In 2022 moest het Muziekgebouw na afrekening een deel van de NOW 3.1 uit 2021 (Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid) terugbetalen (€4.186,-).

Het Muziekgebouw had voor het eerste kwartaal 2022 ook nog recht op TVL. Het bedrag van €137.348,- is het toegekende bedrag. In 2022 was er geen recht op de NOW.

Het bedrag uit private fondsen is €26.000,- hoger dan begroot. Voor de nieuw opgezette terrasprogrammering heeft het Muziekgebouw ruim €50.000,- geworven. Dit was niet begroot. Ook voor het Pärt festival in maart '22 werd ruim €10.000,- meer binnen gehaald dan begroot. Voor het project Muziekgebouw in Fis is €25.000,- toegekend aan kunstenaar Paulien Barbas door het AFK. Muziekgebouw was penvoerder voor deze subsidie. Voor andere projecten werd minder geld geworven dan was voorzien of zijn reeds verworven gelden vooruitgeschoven wegens verplaatsing van activiteiten naar 2023, zoals voor SoundLAB op reis en voor een compositieopdracht van Kate Moore.

Het nieuw op te starten Productiehuis zou aanvankelijk in 2022 van start gaan. Vanwege de coronacrisis is dit verplaatst naar seizoen 23-24. Wel is een deel van de door Ammodo en Fonds 21 toegekende bedragen ten gunste van 2022 opgenomen, zijnde een bedrag van €53.000,- ter dekking van de voorbereidingskosten voor het Productiehuis die reeds in 2022 zijn gemaakt.

7. Bijdrage uit private middelen

Een vaste schare trouwe vrienden doneert jaarlijks een bedrag aan het Muziekgebouw, waar we hen zeer dankbaar voor zijn. Van onze vrienden hebben we in 2022 €150.000,- aan donaties ontvangen, €20.000,- meer dan begroot. De begroting was iets te conservatief ingeschat en daarnaast zijn er nog spontaan donaties binnengekomen. Ook heeft het Muziekgebouw nog €20.000,- aan donaties ontvangen vanwege corona.

8. Beheerlasten personeel

De beheerlasten personeel zijn ruim €43.000,- (6%) hoger dan begroot. Dit komt grotendeels door een toename van de overige personeelskosten met €46.000,- (41%), veroorzaakt door:

- een verschuiving van de post woon- werkverkeer (€19.000,-). Dit zijn vergoedingen van de NS business card die in 2022 is ingevoerd en voorheen werd verantwoord onder de personeelskosten per afdeling.
- een toename van de wervingskosten door een groot verloop van personeel.
- vrije ruimte WKR valt hoger uit door een eenmalige kerstbonus aan alle personeelsleden, €22.000,-.

8-10. Pensioenlasten

Muziekgebouw aan 't IJ heeft per 1 oktober 2012 de pensioenvoorziening van zijn werknemers ondergebracht bij de stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Dit is conform de cao Nederlandse Podia waarbij het Muziekgebouw is aangesloten. Deze pensioenregeling betreft een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. De pensioenregeling wordt volgens de Pensioenwet gekarakteriseerd als een uitkeringsovereenkomst. De uitvoeringsovereenkomst met de pensioenuitvoerder heeft een looptijd van 10 jaar. De actuele dekkingsgraad is in 2022 gestegen van 106,6% naar 109,2%. De stijging van de dekkingsgraad wordt met name veroorzaakt door een stijging van de marktrente.

De actuele dekkingsgraad van PFZW ligt per eind 2022 boven de wettelijke minimaal vereiste dekkingsgraad (MVEV). De dekkingsgraad is de marktwaarde van de beleggingen uitgedrukt in een percentage van de voorziening pensioenverplichtingen volgens de grondslagen van DNB. Het minimaal vereiste eigen vermogen (dekkingsgraad) ligt volgens DNB rond de 105%. Hoewel PFZW in 2022 een negatief rendement had, staat PFZW er beter voor dan eind 2021. Bovendien zijn de regels voor de verhoging van pensioen in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel tijdelijk versoepeld. Hierdoor heeft PFZW de pensioenen in december 2022 kunnen verhogen.

9. Beheerlasten materieel

De beheerlasten materieel zijn €69.000,- (4%) lager dan begroot. Deze verlaging komt omdat:

- de huisvestingskosten €40.000,- lager zijn vanwege een positieve nacalculatie van de nutsvoorzieningen voor zowel 2021 als 2022. Die voor 2021 was per abuis niet meegenomen in jaarrekening 2021.
- het gebruikersonderhoud is toegenomen (€14.000,-) door extra schoonmaakkosten, omdat er vanaf het tweede kwartaal weer grotendeels op kantoor werd gewerkt.
- de kantoorkosten zijn gedaald met €36.000,- onder andere door lagere advieskosten (€16.000,-), een onvoorziene vrijval van €15.000,- door niet ingewisselde tegoedbonnen ten gevolge van geannuleerde concerten in 2020 en 2021 en lagere software kosten voor het planningssysteem, vanwege uitstel van bepaalde ontwikkeltrajecten. De accountantskosten vielen €15.000,- hoger uit dan begroot vanwege alle extra controles die op NOW en TVL moesten plaatsvinden.

- de kosten fondsenwerving €6.000,- (22%) lager zijn vanwege langdurige ziekte op de afdeling. Hierdoor zijn minder (wervings)acties georganiseerd dan het plan was. Kosten fondsenwerving omvatten alle kosten die de fondsenwerver heeft gemaakt voor representatie naar de vrienden.
- de afschrijvingskosten €11.000,- hoger zijn door activatie van uitgestelde investeringen, zoals onder andere nieuwe stoelen voor de grote zaal.
- de algemene publiciteitskosten €10.000,- hoger zijn vanwege inzet extra marketingmiddelen om de bezoekers weer aan te trekken na corona.

10. Activiteitenlasten personeel

De activiteitenlasten personeel zijn ten opzichte van de begroting met €67.000,- (2%) gestegen. Dit komt met name door een toename van de personeelskosten voor de afdelingen publieksservice en techniek (€93.000,-, 10%) vanwege extra inhuur van oproep- en losse krachten ten gevolge van langdurig ziekteverzuim op de afdeling techniek en capaciteitstekort op beide afdelingen.

De uitkoop- en garantiesommen voor musici zijn €29.000,- (2%) lager. Voor de toelichting tussen begrote en gerealiseerde uitgaven voor musici, moeten de realisatie en begroting in samenhang met de activiteitenlasten materieel worden gezien. De programmering loopt per seizoen en is vastgesteld op een totaalbedrag, dat later onderverdeeld wordt in honoraria, reis- en verblijfskosten en overige toe te rekenen lasten (bijv. inhuur van extra technische middelen voor buitenlandse ensembles, festivals e.a.).

Voor 2022 was €89.000,- begroot voor voorbereidingskosten Productiehuis om het Productiehuis op te zetten. De kosten zijn €36.000,- lager geworden, omdat de werkzaamheden vanwege corona zijn uitgesteld. De €53.000,- gemaakte kosten dekken alle kosten die in 2022 zijn gemaakt voor personeel, regisseurs en honoraria voor coproducent Unusual Suspects.

11. Activiteitenlasten materieel

De totale activiteitenlasten materieel zijn €180.000,- (28%) hoger dan begroot. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

- Toename reis- en verblijfskosten musici met €83.000,- (83%). Dit komt deels omdat ten tijde van het opstellen van de begroting een deel van de programmering nog niet bekend was. Tevens is er sprake van een aanzienlijke prijsstijging van hotelovernachtingen in Amsterdam.
- De publiciteitskosten specifiek zijn €69.000,- (37%) hoger dan begroot. Er zijn in 2022 extra veel marketingmiddelen ingezet om de bezoekers terug de concertzaal in te krijgen na de coronacrisis. De directie heeft besloten een deel van deze extra kosten te dekken door €44.000,- te onttrekken uit de bestemmingsreserve Marketing.
- De overige activiteitenkosten zijn met €41.000,- (19%) gestegen, voornamelijk door hogere kosten voor huur van technische middelen (€23.000,-) en meer compositieopdrachten dan was begroot (€13.000,-).
- De daling van activiteitenkosten van de afdeling educatie (€9.000,-) komt omdat er in 2022 minder is besteed aan het onderhoud en inrichting van het SoundLAB.
- Auteursrechten die worden afgedragen aan vereniging Buma staan in direct verband met de ontvangen recette en uitbetaalde uitkoopsommen die onder de publieksinkomsten worden verantwoord. Het saldo van €4.000,- is €2.000,- lager dan was begroot.

12. Saldo rentelasten

Bij het opstellen van de begroting was de verwachting dat het Muziekgebouw in 2022 wederom negatieve rente moest betalen. De coronacrisis en de oorlog in Oekraïne hebben in 2022 een groot effect gehad op de economie. Hierdoor is de rente in 2022 meerdere keren verhoogd door de Europese Centrale Bank. Dit heeft geleid tot een positief effect op de negatieve rente die in de zomer

2022 is komen te vervallen, waardoor het Muziekgebouw €9.000,- minder negatieve rente hoefde te betalen dan was begroot. Per saldo heeft het Muziekgebouw €11.000,- aan negatieve rente betaald.

Muziekgebouw neemt geen risico's bij het laten renderen van de financiële middelen, maar laat zich jaarlijks adviseren door de accountmanager bij de Rabobank en de ABN AMRO bank. Alle spaartegoeden zijn direct opvraagbaar.

13. Dotatie bestemmingsfonds meerjarenonderhoud (MOP)

De voorziening vervanging/herinvestering wordt ten laste van de algemene reserve geboekt en als bestemmingsfonds in de balans verwerkt in plaats van in de verlies- en winstrekening. Voor begrotingsinzichten wordt dit bedrag wel jaarlijks in de begroting voorzien. Met ingang van het nieuwe Kunstenplan 2021-2024 is het jaarlijkse bedrag op €150.000,- bepaald welke geïndexeerd wordt met de indexatie van de gemeente Amsterdam (1,5% in 2022). Ter vergelijking zijn nog de cijfers 2021 opgenomen, het eerste jaar van dit kunstenplan.

De bestedingen op de bestemmingsreserve MOP zijn hieronder gekwalificeerd:

	2021	2022	2023
Bestemmingsreserve aanvang boekjaar	1.353.423	1.375.089	1.403.221
Eenmalige toevoeging spaarverplichting			
Jaarlijkse toevoeging	152.550	154.838	
Planning volgens MOP			
Geluid	54.368	107.508	
Licht	135.500	0	
Projectie	27.859	16.850	
Vleugels	0	120.000	
Overig	300.000	30.390	
Totaal te investeren	517.727	274.748	-
Investeringen boekjaar			
Geluid	0	51.452	
Licht	109.265	12.324	
Projectie	0	4.373	
Vleugels	0	140.638	
Livestream	93.177	0	
Overig	5.841	444.502	
Geïnvesteed	208.283	653.289	-
Onttrekking	130.884	126.706	

De investeringen worden in de balans geactiveerd. Voor 2021 was gepland om nieuwe stoelen voor de grote zaal aan te schaffen, maar deze investering is verschoven naar eind 2022. Dit verklaart grotendeels de verschuiving onder de post overig. Een nieuwe vleugel is eind 2022 aangeschaft, maar is door de inflatie €20.000,- duurder geworden. Voor geluid, licht en projectie is er minder geïnvesteed dan aanvankelijk was voorzien. Dit betreft grotendeels verschuivingen naar 2023 en verder.

Eind 2019 is het MOP geactualiseerd in verband met de nieuwe aanvraag voor het kunstenplan 2021-2024. Dit schema, zoals uiteindelijk ingediend in november 2019, is nu aangehouden voor de planning volgens MOP.

14. Benutting bestemmingsfonds MOP

De onttrekking van €126.706,- wordt ten gunste van de jaarlijkse reservering gebracht. Dit is conform de richtlijnen en het onderliggende plan zoals bekend bij de gemeente Amsterdam.

15-18. Bestemming resultaat

Zoals ook onder het eigen vermogen is toegelicht op pagina 55, stelt de directie voor het negatieve resultaat als volgt te bestemmen:

- na toerekening aan en benutting van de bestemmingsreserve vaste activa (MOP), zal €488.017,- worden onttrokken aan de bestemmingsreserve Covid-19 (15). Het negatieve begrote resultaat voor 2023 van €-349.000,- zal ook grotendeels gedekt worden door deze bestemmingsreserve.
- ter dekking van de extra marketingkosten die een gevolg zijn van de inspanningen die zijn geleverd om meer publiek aan te trekken, wordt €44.000,- onttrokken uit de bestemmingsreserve marketing (17).
- de algemene reserve (18) blijft op hetzelfde niveau. De directie wil voor de algemene reserve een niveau van € 400.000,- aanhouden. Deze dient vooral om onverwachte tegenvallers op te vangen en om in geval van continuïteitsproblemen de salarissen nog enkele maanden te kunnen doorbetalen.

12. Toelichting aanvullend

Prestatieverantwoording 2022

	Werkelijk 2022		Begroting 2022		Werkelijk 2021	
Producterende activiteiten	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
Nieuwe producties						
Eigen producties	-	-	6	500	1	691
Coproducties	1	1.031	4	1.450	2	842
Internationale (co)producties	2	747	2	900	-	-
Reprises						
Binnenlandse reprises	2	492	2	750	2	867
internationale reprises	4	1.098	1	500	-	-
Uitvoeringen						
In Amsterdam	6	1.778	13	4.100	2	842
In de rest van Nederland	2	492	4	1.225	2	867
In het buitenland	4	1.098	3	1.400	-	-
Buurtgerichte activiteiten	2	159	6	500	1	80
Digitale activiteiten	-	-	-	-	-	-
Presenterende activiteiten						
Voorstellingen/ filmvertoningen/tentoonstellingen/lezingen						
Eigen programmering	206	55.508	150	51.200	82	19.396
Ingehuurde programmering	119	40.757	111	45.000	38	4.420
Commerciële verhuur	43	8.030	43	11.250	41	4.043
Buurtgerichte activiteiten	18	2.361	10	650	19	1.284
Digitale activiteiten	30	97.500	38	101.250	48	83.724
Talentontwikkeling	Aantal	Aantal deelnemers	Aantal	Aantal deelnemers	Aantal	Aantal deelnemers
Kortdurende talentontwikkeling (< 6 maanden)	31	353	27	270	5	15
Langdurende talentontwikkeling (> 6 maanden)	4	20	8	15	8	16
Spreiding	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
Noord	1	114	1	650	-	-
Oost	383	106.255	265	98.550	123	25.201
Zuid	-	-	-	-	-	-
West	1	195	-	-	1	228
Centrum	-	-	1	500	-	-
Nieuw-West	1	92	1	350	-	-
Zuidoost	-	-	-	-	-	-
Cultuurparticipatie	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
12-18	-	-	2	40	-	-
>18	4	759	6	120	1	80
specifiek voor 60+	12	1.929	24	2.025	5	834

Algemeen

De programmering van Muziekgebouw aan 't IJ vindt plaats in de grote zaal met een maximum capaciteit van 725 stoelen en in de kleine zaal met een capaciteit van 100 stoelen. Tevens vinden er programma's plaats in samenwerking met, en in het Bimhuis. Maar ook andere ruimtes in het gebouw worden gebruikt voor onze activiteiten, zoals de Atriumzaal, de Entreehal of het loading dock.

De bezoekersaantallen van de programmering zijn voor het grootste deel samengesteld door de aantallen uit de kassa. Daarnaast door tellingen en schattingen van publieksservice en productie voor activiteiten waar geen kaartverkoop voor plaatsvindt, zoals de terrasprogrammering in de zomer. Voor concerten op externe locaties worden de data ontvangen van derden.

Bespelers in het Muziekgebouw maken gebruik van de flexibele zaal en de mogelijkheid tot verschillende opstellingen. Hierdoor kan de zaalcapaciteit per concert verschillen en kan op basis van bovenstaande aantallen geen gemiddelde zaalbezetting worden bepaald.

Alle overige activiteiten die het Muziekgebouw organiseert, zoals rondleidingen, inleidingen en randprogrammering staan niet in de prestatieverantwoording, omdat er geen ruimte is voor overige activiteiten.

Producterende activiteiten

Dit zijn de wereldpremière concerten die het Muziekgebouw heeft georganiseerd in samenwerking met diverse (internationale) coproductanten. Van deze drie nieuwe producties hebben vier voorstellingen in het buitenland (Oostenrijk, België en Portugal) plaats gevonden.

De twee buurtgerichte activiteiten betreffen de openbaar toegankelijke concerten Sunday Sounds in de entreehal.

Presenterende activiteiten

Hier worden alle concerten, commerciële evenementen, tentoonstellingen en openbare repetities weergegeven die het Muziekgebouw in 2022 heeft geprogrammeerd. Het aantal concerten onder eigen programmering valt hoger uit dan begroot, omdat hier ook alle lunchconcerten, jeugd- en babyconcerten worden meegeteld. Eind 2021 maakten wij de inschatting dat de coronabeperkingen in 2022 nog wat langer aan zouden houden dan daadwerkelijk het geval was. Vandaar dat er meer is geprogrammeerd dan in de begroting staat.

De bezoekersaantallen van commerciële evenementen zijn gebaseerd op gegevens van de afdeling Zakelijke Evenementen. Al deze aantallen worden in Yesplan, ons planningssysteem, geregistreerd door het invullen door de medewerkers na afloop van een evenement.

De buurtgerichte activiteiten betreft de terrasconcerten in de zomer. Dat was in 2021 een groot succes en daarom hebben we er in 2022 meer geprogrammeerd dan was begroot.

De digitale activiteiten zijn de opnames die de NTR (semi) live heeft uitgezonden op de radio. De aantallen van de NTR bevatten een schatting op basis van het luistertijdaandeel zoals door de NTR opgegeven.

Talentontwikkeling

Onder talentontwikkeling vallen alle activiteiten die georganiseerd zijn om jonge musici en componisten een kans te geven zich verder te ontwikkelen. Hieronder vallen onder andere alle lunchconcerten waar studenten van verschillende conservatoria optreden. Ook de vooruitstrevende serie The Rest is Noise (TRIN) en Sunday Sounds biedt jonge musici en eigenzinnige makers een podium. Verder telt het Muziekgebouw elk jaar enkele stagiaires op de afdelingen productie, educatie, marketing en techniek ter ondersteuning van het artistieke proces. In 2022 waren er zes stagiaires in dienst die voor een periode van gemiddeld vier maanden volop hebben meegedraaid in het productieproces.

Spreiding en cultuurparticipatie

Bijna alle concerten en activiteiten die Muziekgebouw aan 't IJ presenteert vinden plaats in het Muziekgebouw zelf in Amsterdam Oost. De drie activiteiten op externe locaties zijn concerten uit de serie The Rest is Noise in club Garage Noord, atelier De School en atelier ISO.

Onder cultuurparticipatie zijn de lunchconcerten (specifiek voor 60+), de twee Sunday Sounds voorstellingen en de twee tentoonstellingen die plaats vonden in het kader van het Pärt festival (> 18) verantwoord.

Educatie

		Werkelijk 2022			Begroting 2022			Werkelijk 2021		
Kunst- en cultuureducatie		Contact-uren	Deelnemers	Aantal scholen	Contact-uren	Deelnemers	Aantal scholen	Contact-uren	Deelnemers	Aantal scholen
1. Schoolgebonden activiteiten										
In Amsterdam										
	PO	109	4.470	60	192	4.640	69	90	1.391	24
	VMBO	51	822	11	142	1.920	10	6	103	5
	VO	179	3.328	38	100	2.000	15	104	2.115	16
	S(V)O	4	118	4	34	144	2	12	382	12
Buiten Amsterdam										
	PO	25	492	1	68	920	14	40	1.181	6
	VMBO	2	60	1	12	200	4	-	-	-
	VO	-	-	-	116	1.480	17	16	250	2
	S(V)O	-	-	-	88	960	2	-	-	-
2. niet-schoolgebonden activiteiten										
In Amsterdam										
	0-4 jaar	-	-	-	20	240	-	-	-	n.v.t.
	4-12 jaar	103	839	-	80	800	-	81	466	n.v.t.
	12-18 jaar	-	-	-	26	32	-	-	-	n.v.t.
	> 18 jaar	104	1.230	27	80	800	6	125	395	n.v.t.
Buiten Amsterdam										
	0-4 jaar	-	-	-	8	112	-	-	-	n.v.t.
	4-12 jaar	27	318	-	5	160	-	42	291	n.v.t.
	12-18 jaar	3	24	-	2	24	-	-	-	n.v.t.
	> 18 jaar	6	98	1	16	100	2	3	16	n.v.t.
Digitale activiteiten										
		-	-	-	15	150	2	25	386	3
	Totaal	612	11.799	143	1.004	14.682	143	543	6.976	68

De afdeling Educatie organiseert workshops, concerten, rondleidingen en stages. De deelnemers aan onze educatieprogramma's bezoeken tijdens hun workshops, schoolconcerten en educatiecircuits zowel het Bimhuis als het Muziekgebouw. Daarom nemen het Muziekgebouw en Bimhuis in het activiteitenoverzicht onder Kunst- en Cultuureducatie dezelfde aantallen deelnemers en activiteiten op. In totaal bereikte de gezamenlijke afdeling Jeugd & Educatie in 2022 11.799 kinderen, jongeren en volwassenen, in 512 verschillende activiteiten met in totaal 612 contacturen. Voor schoolconcerten rekenen we 1 uur, workshops zijn tussen de 75 en 90 minuten (1,25 of 1,5 uur) en rondleidingen duren 45 minuten (0,75 uur).

We zien dat het bereik van VO leerlingen hoger is uitgevallen dan de begroting. Dit valt te verklaren door een veel hoger aantal SoundLAB workshops die werden geboekt door de scholen. Daarentegen is het aantal VMBO leerlingen lager uitgevallen dan begroot. We vermoeden dat dit komt doordat sommige scholen het aantal buitenschoolse activiteiten in 2022 nog niet op het niveau van voor de coronacrisis heeft teruggebracht. Veel scholen kwamen voor de coronacrisis standaard elk jaar met vaste klassen. Dat was in 2022 nog niet het geval. We zijn actief bezig de relaties met scholen weer op te bouwen om zo voor komend jaar meer scholen aan ons aanbod te kunnen binden.

Bij de opgave van het aantal activiteiten en deelnemers buiten Amsterdam is uitgegaan van de locatie van de activiteit. Als wij een school buiten Amsterdam bezochten, is deze activiteit opgenomen als zijnde 'buiten Amsterdam'. Als scholen van buiten Amsterdam deelnamen aan een activiteit in het Muziekgebouw of Bimhuis is dat opgenomen als zijnde 'in Amsterdam'.

Amsterdam, 15 juni 2023

Maarten van Boven
Algemeen en artistiek directeur

Boudewijn Berentsen
Zakelijk directeur

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Statutaire bepalingen resultaatsbestemming

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand 2022 in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- is de subsidie besteed voor het doel en de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend.

Oranje Nassaulaan 1
1075 ah Amsterdam
020 571 23 45

info@dubois.nl
www.dubois.nl
34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de exploitatierekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Subsidies gemeenste Amsterdam 2015, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur en de Regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag en het verslag van de Raad van Toezicht;
- prestatieverantwoording 2022;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Controleprotocol Subsidies gemeente Amsterdam 2015. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, zijnde het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol subsidies gemeente Amsterdam 2015, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in het jaarverslag verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 21 juni 2023

Dubois & Co. Registeraccountants

G. Visser RA

A. Koek RA

RAPPORT VAN FEITELIJKE BEVINDINGEN INZAKE DE PRESTATIEVERANTWOORDING 2022

Aan: het bestuur van Stichting Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam.

Opdracht

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot de rapportage voor de prestatieverantwoording 2022. De opdracht is met u overeengekomen en heeft als doel een aantal specifieke werkzaamheden uit te voeren naar de prestatiegegevens in de prestatieverantwoording. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn door de gemeente Amsterdam vastgelegd in het Controleprotocol Subsidies gemeente Amsterdam 2015.

Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van u en de gemeente Amsterdam om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Oranje Nassaulaan 1
1075 ah Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). Verder hebben wij de onafhankelijkheidsregels van de verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) in acht genomen.

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Werkzaamheden en bevindingen

In deze paragraaf is een beschrijving van de overeengekomen specifieke werkzaamheden en feitelijke bevindingen opgenomen. Wij doen geen uitspraak over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor de prestatieverantwoording 2022 in zijn totaliteit. U en de gemeente Amsterdam zullen hierover een eigen afweging moeten maken waarbij u gebruik kunt maken van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

Het onderzoek naar de prestatiegegevens in de prestatieverantwoording omvat de volgende specifieke onderzoekswerkzaamheden:

1. vaststellen dat het proces van verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van de prestatiegegevens in opzet is beschreven;
2. vaststellen dat in de beschrijving van dit proces beheersingsmaatregelen, waaronder functiescheiding, zijn opgenomen om de juistheid en volledigheid van de prestatiegegevens te waarborgen;
3. vaststellen dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot het proces zijn vastgelegd;
4. vaststellen dat het proces en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen bestaan conform de beschrijving. De accountant vermeldt in het rapport van feitelijke bevindingen hoe hij de betreffende deelwaarnemingen om het bestaan vast te stellen heeft ingevuld;
5. vaststellen dat alle in de verantwoording opgenomen prestatiegegevens overeenstemmen met de vastlegging daarvan in de desbetreffende onderdelen van de administratie;
6. vaststellen dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, dit in de verantwoording hierover is vermeld inclusief de wijze van totstandkoming van de schatting (beschrijving van de methodologie);
7. vaststellen dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, de schattingen zijn bepaald overeenkomstig de methodologie, zoals uiteengezet in de verantwoording (zie punt 6);
8. vaststellen dat de prestatiegegevens niet strijdig zijn met de financiële gegevens in de financiële verantwoording.

De bevindingen van onze werkzaamheden zijn als volgt:

1. Wij hebben vastgesteld dat het proces van verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van de prestatiegegevens is beschreven.
2. Wij hebben vastgesteld dat in de beschrijving van het proces beheersingsmaatregelen, waaronder functiescheiding, zijn opgenomen om de juistheid en volledigheid van de prestatiegegevens te waarborgen.
3. Wij hebben vastgesteld dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot het proces zijn vastgelegd.
4. Wij hebben door middel van deelwaarneming vastgesteld dat het proces en de daarin opgenomen beheersingsmaatregelen bestaan conform de beschrijving.
5. Wij hebben vastgesteld dat alle in de verantwoording opgenomen prestatiegegevens overeenstemmen met de vastlegging daarvan in de desbetreffende onderdelen van de administratie.
6. Wij hebben vastgesteld dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, dit in de verantwoording hierover is vermeld inclusief de wijze van totstandkoming van deze schatting (methodologie).
7. Wij hebben vastgesteld dat in alle gevallen dat prestatiegegevens zijn geschat, de schattingen zijn bepaald overeenkomstig de methodologie zoals uiteengezet in de verantwoording.
8. Wij hebben vastgesteld dat de prestatiegegevens niet strijdig zijn met de financiële gegevens in de financiële verantwoording.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het opstellen van deze rapportage is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage alleen bestemd voor Stichting Muziekgebouw aan 't IJ te Amsterdam en de gemeente Amsterdam. U kunt deze rapportage niet aan anderen afgeven zonder onze toestemming, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

Amsterdam, 21 juni 2023

Dubois & Co. Registeraccountants

G. Visser RA

A. Koek RA